

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJE

MESTO IN KOČEVJE

Lastnika in izdajatelj: Okrajna odbora SZDL Novo mesto in Kočevje. — Izhaja vsak petek. Posamezna številka 10 din. Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din ali 3 ameriške dolarje. — Tekoči račun pri Mestni hranilnici v Novem mestu, št. 616-H-T-24.

Stev. 2 (305)

Leto VII.

NOVO MESTO, 13. JANUARJA 1956

Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Gošnik. Naslov uredništva in uprave: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 25. Poštni predal: Novo mesto 33. Telefon uredništva in uprave št. 127. Rokopisov ne vračamo. Tiska Časopisno-založniško podjetje »Slov. poročevalce« v Ljubljani. Za tisk odgovarja Franc Plevel.

Socialna vprašanja STVAR CELOTNE DRUŽBE

IDEJA SOŽITJA ZMAGUJE

10. JANUARJA SE JE PREDSEDNIK TITO S SPREMLJANCI PO 40-DNEVNEM POTOVANJU V DALJNO ETIOPIJO IN EGIPET IZRKAL V PULJU. TU JE VELIKI MNOŽICI ZBRANIH MEŠČANOV IN ISTRANOV MED DRUGIM DEJAL:

Za socialno zdravstveno zaščito dajemo pri nas ogromna sredstva. Samo v novomeškem okraju je šlo lani v ta namen nad 750 milijonov din ali povprečno 3.000 din na prebivalca. Vse te milijone so morali delovni ljudje ustvariti, da so lahko dobili, oziroma dobivajo pomoč tisti, ki so jo potrebni, bolniki, vojni in delovni invalidi, upokojenci, mladoletniki pod skrbstvom, stari in onemogli, slepi, duševno bolni in drugi. Ker gre v ta namen lani znaten del narodnega dohodka — večji kot v kateri koli drugi državi — je prav, da delovni ljudje poznajo vprašanja socialne in zdravstvene zaštite, da sodelujejo pri dodeljevanju te pomoči ter se tudi bori proti zlorabam, neupravičenemu okoriščenju s temi sredstvi, ter za zmanjševanje vzrokov za prejemanje socialne pomoči. O teh vprašanjih so razpravljali na skupni seji okrajnega komiteja ZKS in okrajnega odbora SZDL 28. decembra 1955 v Novem mestu.

ga kršenja teh predpisov. Ne tehnična vodstva ne organi delavskega samoupravljanja niso dosledaj posvečali dovolj skrbni temu vprašanju.

In posledice? Nad 75.000 izgubljenih delovnih dni v enem letu! 70% izgub je posledica obolevnosti, 30% pa posledica poškodb. To pomeni velikanski izpad na družbenem dohodku. Na eni strani znižana storilnost, na drugi strani izdatki za zdravljenje. Preprečiti izgubo delovnih dni zaradi obolevnosti in nezgod ni mogoče, možno pa je to izgubo precej zmanjšati. Bilo je tudi več smrtnih primerov pri nezgodah in večinoma le zaradi malomarnega odnosa vodstva delavstva do delavčeve varnosti pri delu.

Število zaposlenih žensk za tri odstotke nad republiškim povprečjem.

Na leto 28 milijonov din za štipendije

V okraju prejema štipendije — denarno podporo pri študiju — 925 mladincev in mladink, od tega 525 iz prejšnjega novomeškega okraja in 400 iz Bele krajine. Po socialnem sestavu je okoli 50% koristnikov štipendij kmečkega porekla. Kaj mislite, koliko teh mladih ljudi se želi po končani izobrazbi posvetiti poklicu svojih staršev? Samo 22 mladincev obiskuje obe kmetijski šoli v okraju, vsi ostali, ki jih je nad 400, pa se izobrazujejo za druge poklice.

Kritike na račun štipendij, ki stanejo okraj letno 28 milijonov din, je veliko. Vsak hoče dokazati, kako brez pomoči družbe ne more študirati na višjih šolah. Tudi občine so bile doslej pri pripravi štipendij zelo širokogrudne. Zda, ko bodo dobile v svoje proračune tudi postavko za štipendije, bodo gotovo take predloge obravnavale bolj kritično.

Nujno je, da bi pričeli s štipendijami podpirati študij predvsem v tistih strokah, iz katerih manjka strokovnjakov. Značilno je, da so bile prav štipendije za študij na kmetijskih šolah najnižje. To je treba v bodoče popraviti.

Ob koncu razprave o vseh teh vprašanjih je bil sprejet predlog, naj bi o tem razpravljali tudi okrajni zbor proizvajalcev in sprejel potrebne ukrepe za strožje izvajanje zakonitih predpisov, ki ščitijo ljudi v delovnem razmerju.

Tovariši in tovarišice! Mi smo se tudi na tej poti prepričali, da je sodelovanje med državami in različnimi družbenimi sistemi ne samo možno, ampak celo zelo lahko. Ljudstvo v Etiopiji bo razvijalo svoje notranje življenje v skladu s svojimi interesi, tako kot mi in kot to ustreza njegovim zgodovinskim, kulturnim, gospodarskim in drugim pogojem. Tako je tudi v Egiptu. Tudi tam razvijajo ljudje svoje življenje v skladu s pogoji, ki jih imajo. Res je, da so šli pri tem nekoliho čilek, ker so imeli srečo, da so imeli na čem graditi. Ra-

zume se, da je treba vedno upoštevati to, kaj je okoli njih in kako je pri njih znotraj. Treba je upoštevati to, da delajo tisto, kar zanima večino ljudi, v čemer vidi večina ljudstva svojo perspektivo, tisto, kar mu najbolj ustreza. Mi smo se prepričali, da egiptovski voditelji zelo premišljeno in pametno rešujejo številne težke probleme v svoji državi.

To je, na kratko povedano, bilo kar smo tam videli in o čemer smo se pogovarjali. Prepričan sem, da se je tudi tokrat z našim obiskom v teh državah prestiž Jugoslavije še

Zdravstveno zaščito je treba razširiti

Navzlic velikim izdatkom za socialno zdravstveno zavarovanje, kažejo podatki, da uživa v okraju popolno ali delno zaščito komaj 51% prebivalcev in smo v tem pod republiškim povprečjem. Potrebno bi bilo čimprej razširiti zdravstveno zaščito še na člane kmetijskih združenj in na privatne obrtnike. To vprašanje je v okraju zelo pereče. Ugotovljeno je, da se zdravstvene zaštite poslužujejo predvsem samo zavarovanci, upokojenci ter tisti, za katere plača zdraviljenje družba bodisi po zakonu ali po odloku okrajnega ljudskega odbora. S tem, da bi se zdravstvena zaščita razširila še na člane KZ in privatne obrtnike, ki bi tudi prispevali v ta sklad, bi bilo veliko več ljudi deležnih zdravstvene zaštite, kar bi gotovo ugodno vplivalo na zdravstveno stanje prebivalstva in večjo delovno sposobnost. Gotovo bi se v tem primeru povečale tudi zdravstvene storitve.

Veliko jih je dobilo pokojnino samo na izjave prič. Pri kontroli teh izjav pa se je večkrat ugotovilo, da izjave niso bile resnične. So tudi primeri, da se potegujejo za invalidnino ljudje, ki so služili v sovražni vojski. Le vsestranska družbena kontrola lahko prepreči take in drugačne nepravilnosti. V Sentjurpu je nekdo dobival polno invalidnino in še dodatke za spremljevalca, skupno 18.000 din mesečno, čeprav ni postal invalid v NOV.

Neupoštevanje predpisov o varstvu pri delu

Da je v naših podjetjih še vedno dokaj malomarni odnos do ljudi v delovnem razmerju, je pokazala razprava na seji. Naši zakoni o varstvu dela in higiensko-tehnični zaščiti pri delu so zelo popolni, toda malokdo jih upošteva, je pa tudi dokaj primerov čisto namernega

Vse to narekuje, da je treba delovno inšpekcijo okrepiti in strožje izvajati predpise o higiensko tehnični zaščiti dela. Tam, kjer teh predpisov niso upoštevali, je treba seči po ostrih kaznih.

Dosti nepravilnosti je tudi pri nastavljanju nove delovne sile. Prek posredovalnice je šlo lani manj kot 23% vseh na novo zaposlenih. Podjetja sprejemajo ljudi v delo mimo posredovalnice, ko pa odpustajo delavce, ki jih napolnijo na posredovalnico. S pravilno politiko pri zaposlitvi nove delovne sile je mogoče rešiti marsikatero socialno vprašanje, zato je treba prenehati z neupoštevanjem zakonitih predpisov. Število zaposlenih se je lani dvignilo za okoli 3000. Zanimivo je, da je v okra-

jemkov, ki se po predpisih Zveznega izvršnega sveta štejejo za plačo. Plačujejo ga gospodarske organizacije, zavodi, državni organi, družbene in druge organizacije in tudi osebe, ki imajo zaposleno tujo delovno silo.

Iz stanovanjskega prispevka in iz dohodkov, ki jih določijo drugi posebni predpisi, se ustanovijo pri vseh občinah kreditni skladi za zidanje stanovanjskih hiš. Iz teh občinskih kreditnih skladov se lahko dajejo posojila za zidanje, dozidavo, ali dovršitev novih oziroma za popravila obstoječih stanovanjskih hiš:

stanovanjskim združenjem, gospodarskim organizacijam, stanovanjskim skupnostim, zavodom, ki jim je priznana lastnost pravne osebe, politično teritorialnim enotam in njihovim pooblaščenim organom, ter državljanom, ki se na njihove prejemke plačuje stanovanjski prispevek. Posojila za zidanje stanovanjskih hiš bodo dovoljavati upravni odbori kreditnih skladov po splošnih predpisih in po svojih pravih.

Ta zakon se uporablja od 1. januarja 1956 dalje.

Zakon o stanovanjskem prispevku

Zvezna ljudska skupščina je 28. decembra 1955 sprejela zakon o stanovanjskem prispevku, ki naj pripomore do hitreše graditve stanovanj.

Stanovanjski prispevek se plačuje v višini 10 odstotkov od plač in pokojnin ter drugih pre-

141 milijonov din za otroške dodatke

Važno postavko v izdatkih socialne zdravstvene zaštite pri nas imajo otroški dodatki. Število upravičencev se je v letu 1955 znatno dvignilo. Ob koncu leta je prejelo dodatke za otroke 2360 upravičencev za 4806 otrok. Mesečno gre iz tega fonda nad 12 milijonov din — letno 141 milijonov. Na dvig števila upravičencev je delno vplivala spremenjena uredba in porast števila zaposlenih.

Velike težave so pri reševanju prošelj in pritožb za upravičenost otroškega dodatka. Mnogi navajajo napačne podatke in, ko pride to na dan, morajo neupravičeno prejeti denar vrniti. So primeri, ko mora posameznik vrniti tudi do 150.000 din. Podobno je večkrat tudi pri dokazovanju pravice do pokojnine ali drugih socialnih prejemkov.

Rute so dobile elektriko

K otvoritvi električne napeljava v Rutih v kočevskem okraju se je zbralo precejšnje število domačinov. V imenu predsednika OLO Kočevje je predsednik Občinskega ljudskega odbora Velike Lašče izročil osnovni koji Mohorje in pionirjem nov radijski aparat. Prebivalci Rut smatrajo elektrifikacijo svojih vasi in zasevkov kot pomemben dogodek in so vsem tistim, ki so jim pomagali, zelo hvaležni. V takem razpoloženju niso prebivalci Rut še nikoli pričakali Novega leta kot letos.

Sindikati - delavec čaka na učinkovitejšo pomoč

Z letne skupščine Okrajnega sindikalnega sveta — Delavci niso šahovske figure — Diskutirali so tudi: Martin Žugelj, Niko Belopavlič, Miha Počrvina, Jože Plavec, Nace Murgelj, Ludvik Kebe

Novo mesto, 8. januarja

V petnajsti minuti po deveti vstopi osemdeset delegat letne skupščine Okrajnega sindikalnega sveta. Dvorniki Sindikalnega doma je že v gostem dimu. V prvi vrsti sedijo gostje: člani rep. Sveta ZSS Mile Smolinsky, Martin Žugelj in Viktor Zupančič, Niko Belopavlič in Jože Plavec, Miha Počrvina in drugi. Skupščino začne Ludvik Kebe, ki bo poslej predsednik delovnega predsedstva. Po pozdravnih in uvodnih besedah in volitvah bere referat tajnik OSS Nace Murgelj namesto obolevlega predsednika.

Glavne misli:

Vloga sindikalnih organizacij: V okviru enotne politike spremljanja in rešujejo probleme delavcev in uslužbencev, vključuje interese posameznikov s skupnimi interesi delavskega razreda in usmerjajo svoje delo v družbeno korist. Zato mora sindikalna organizacija tesno sodelovati s samoupravnimi organi pri uresničevanju splošne gospodarske politike, prevze-

matl nase del odgovornosti za odločitve predstavniških organov in organe družbenega upravljanja, saj je v vseh samoupravnih telesih najštevilnejše predstavništvo delavskega razreda.

V tej zvezi moramo danes govoriti o nalogah občinskih sindikalnih svetov. To so mlade organizacijske oblike dela, imajo pa velik pomen: posredovali bodo med občino in podjetji,

vgajali delavstvo za družbene naloge novih občin in sodelovali o raznih komunalnih vprašanjih, ki vplivajo na življenjsko raven delovnih ljudi. Razvoj gospodarstva, plačni sistem in življenjski standard sta nedeljiva celota, zato morajo sindikalne organizacije ta vprašanja opravnjavati vedno kot celoto in jim posvetiti mnogo skrbi.

O delavskem in družbenem upravljanju

Kakšne so naloge sindikalnih organizacij pri rasti družbenega samoupravljanja? Dolžne so vsestransko spremljati in analizirati izkušnje delavskih svetov in upravnih odborov in zavestno podpirati njihovo delo s sodelovanjem pri sprejemanju sklepov. Sindikalne organizacije bi morale vzgajati kolektive in članstvo v spoštovanju splošnih družbenih koristi. Bori bi se morale pri organih delavskega samoupravljanja za spoštovanje zakonitih predpisov in proti kršitvam zakonov, razpisnistvu, kriminalu, proti vsem družbi škodljivim pojavom, predvsem pa razvijati socialistična moralna načela v odnosu do družbene lastnine in v poslovnem življenju med podjetji. Da te naloge sindikalne organizacije na Dolenjskem niso rešile, sta krivi slabosti sindikalnega dela: zaostalost in pomanjkanje znanja iz gospodarskih, finančnih in drugih ved.

Delavska razmerja in delavska zakonodaja

Da bi se zagotovili zakoniti in pravilni delovni pogoji delavcem in uslužbencem, je potrebno sodelovanje čimvečjega števila članov delovnega kolektiva pri izdelavi notranjih samoupravnih instrumentov podjetja (pravilnikov, poslovnikov). Le tako je zagotovljena demokratičnost postopka pri njihovem izdajanju, n. pr. pri sprejemanju delavcev na delo, odpuštil, premeštilvah ter ostalih pravicah in dolžnostih delavcev. Sindikalne organizacije so dolž-

ne, da svoje članstvo temeljito seznanijo s pravicami in dolžnostmi, ki izvirajo iz delovnega razmerja in so urejene z zakonitimi predpisi.

Pri zmanjševanju števila zaposlenih delavcev in uslužbencev je nujno potrebno, da sindikalne organizacije po teh vprašanjih tesno sodelujejo z upravami podjetij, zavzamejo dosledno in objektivno stališče. Prvenstveno naj podjetja odpustijo tisto delovno silo, ki ima doma delo in sredstva za preživljanje. Nemogoče pa je zagovarjati nevestne, nedisciplinirane delavce, ki kolektivno in družbeno ne koristijo, nergajo in še pri dobrih delavcih ustvarjajo malodušje.

Inšpekcija za delo je na obiskih v nekaterih podjetjih ugotovila nepravilnosti pri izvajanju predpisov o zaščiti dela in izvajanju tarifne politike. Podjetja samovoljno spreminjajo tarifne postavke, prav tako nekatera podjetja še nimajo pravilnika o normah in akordnih delih.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pobuda muzeja v Kočevju

Kljub raznim težavam so bili v minulih letih postavljeni dobri temelji kočevskemu muzeju. Da bi se zbirke v muzeju še bolj obogatile je Muzejsko društvo v Kočevju pozvalo vse občinske ljudske odbore v okraju in razne ustanove naj pomagajo, da bi se zbralo čimveč zgodovinskega gradiva, posebno gre za gradivo NOB. Vsi vemo, da je zgodovina Kočevske iz obdobja NOB zelo bogata in prav zaradi tega je tudi potrebno, da se s tem zgodovinskim gradivom obogatijo tudi Muzej v Kočevju. Poziv Kočevskega muzeja je že pokazal uspehe — precej občinskih LO in ustanov že prizadevno zbira gradivo, ki bo znatno obogatilo muzejske zbirke.

—
REME
ZA ČAS OD 13. DO 22. JANUARJA

V prihodnjem tednu se vedno nestalno vreme s pogostimi snežnimi padavinami, zlasti srednjega tedna.

JANUAR — MESEC »DOLENJSKEGA LISTA«
Od 1. decembra 1955 do 9. januarja 1956:

1411 NOVIH NAROČNIKOV

V zadnjem tednu se je na »Dolenjski list« naročilo 273 novih naročnikov: 153 v novomeškem okraju, 80 v kočevskem okraju, 34 v krajih izven Dolenjske in 6 iz inozemstva.

Število vseh novih naročnikov v decembru in januarju se je s tem dvignilo na 1411, od česar odpade na posamezne občine:

V OKRAJU KOČEVJE:

1. Draga - Loški potok	9 novih naročnikov
2. Kočevje	150 novih naročnikov
3. Ribnica	111 novih naročnikov
4. Sodražica	24 novih naročnikov
5. Velike Lašče	65 novih naročnikov
6. Videm - Dobropole	37 novih naročnikov
7. Predgrad	29 novih naročnikov

V OKRAJU NOVO MESTO:

1. Crnomelj	81 novih naročnikov
2. Kostanjevica - Podbočje	85 novih naročnikov
3. Metlika	55 novih naročnikov
4. Mirna	38 novih naročnikov
5. Mokronog	42 novih naročnikov
6. Novo mesto	217 novih naročnikov
7. Semič	52 novih naročnikov
8. Straža - Toplice	66 novih naročnikov
9. Sentjerne	111 novih naročnikov
10. Trebnje	49 novih naročnikov
11. Žužemberk	61 novih naročnikov

Največ novih naročnikov se je v minulem tednu prijavilo v občini Novo mesto (38), Kočevje (33), Kostanjevica-Podbočje (26), Videm-Dobropole (25) in v Sentjerneju (18). Za redno tedensko naklado 10.000 izvodov »Dolenjskega lista« manjka še približno 300 naročnikov.

V Velikih Laščah sodeluje v upravljanju občine nad 160 ljudi

Minul tork je bila šestna redna seja odborov občinskega LO Lašče, ki je pokazala, da je nova komunalna ureditev razglašala občinsko dejavnost. V občinskem odboru in v posameznih svetih in komisijah sodeluje sedaj okoli 160 oseb. Da je pravilno, da v posameznih svetih sodeluje več državljanov, so potrdili zbori volilcev, ki so bili nedavno po vseh krajevnih odborih v občini. Iz poročila predsednika je razvidno, da je v letu 1955 v občini mnogo storjenega in da je bilanca letnega dela uspešna. Elektrifikacija je bilo mnogo vasi, več vasi in zasevkov je dobilo električno napeljavo, pri Sv. Gregorju je bila obnovljena dvorana za kulturne prireditve in še mnogo drugega, kar prica, da se je veliko skrbelo za komunalno dejavnost in ostale graditve. V svojem poročilu je predsednik občinskega LO Mirko Modic obravnaval delo posameznih svetov in delo posameznih odborov. V konkretnem obravnavanju je kritiziral odbor-

KAKO BO Z IZDELOVALCI SUHE ROBE?

Iz poročila predsednika sveta za gospodarstvo je razvidno, da predstavljajo izdelovalci suhe ro-

be resno socialno vprašanje. To so ljudje, ki ob času svoje delavnosti izdelujejo razne suho-robarske izdelke, na starost pa postanejo socialno ogroženi in potrebujejo pomoč. Ker v tem primeru niso prišli do zaključka, so sklenili, da bodo zadevo proučili skupno z OLO Kočevje. Glede prometa s suho robo je bilo sklenjeno, da se iz sedanje skladišča suhe robe v Velikih Laščah ustanovi Trgovsko podjetje s suho robo, ki ga bodo ustanovile kmetijske zadruge na področju velikaške občine in bo to podjetje odkupovalo vse izdelke suhe robe v bližnji in daljnji okolici.

Izvršili so spremembo v Statutu občinskega LO in ustanovili petčlanski svet za telesno vzgojo, ki bo deloval na področju občine, skrbel za telesno vzgojo in pomagal telesno vzgojnimi organizacijam. Na seji je bilo rešeno več pritožb in sprejetih več sklepov, ki so pomembni za nadaljnje delo občinskega LO.

Z. D.

Za dom, družino in gospodinjstvo

Otrokova trma

V nedavni nagradni anketi so nam številne bralke sporočile željo, da naj bi naš tednik pogosteje pisal tudi o vzgojni, družinski, gospodinski in podobnih vprašanjih, katerim se je doslej zaradi pomanjkanja prostora žal dostikrat ogibal. Skušali bomo ustreči našim bralkam — prav gotovo pa tudi bralcem — za zdaj vsaj enkrat na mesec. Krašje vzgojne, gospodinske in podobne sestavke bomo objavljali tudi med ostalim gradivom na straneh »Dolenjskega lista«.

Danes začnemo s člankom, ki bo starše in vzgojitelje prav gotovo zelo zanimal. Sporočite nam svoje želje in vprašanja s teh področji; skušali vam bomo odgovorili in jih pojasnili, pri čemer bodo sodelovali naši vzgojitelji, Vzgojna posvetovalnica v Novem mestu in drugi.

Ko je naš otroček komaj doje, zlezal iz pleničk, smo ga še prav posebno veselili; vsak dan zna več novega; njegovo čebuljanje nas razveseljuje; ker je čist in pridno spi, nam ne dela večjih skrbi. Vse je lepo, če... Da, če se ne bi zdaj kot protitež vsemu temu pojavila nova težava, ki ji mnogi starši niso kos. To je otrokova trma.

»Tako je svojevoljav, da ga ne moga ne zgrda ne morem krojiti,« de zdaj mnoga mati, ki ob tej otrokovi lastnosti spozna, da o vzgoji otroka mnogo pre malo ve.

Povedati pa moramo, da se trma pojavlja pri vsakem otroku, ki se normalno razvija in da je celo potrebna.

OTROK POSTAJA OSEENOST

To vas gotovo čudi. A do držalo, saj to trdijo psihologi, ki so proučili mnogo otrok. Ko je otrok star nekako dve leti — nekateri prej, drugi pozneje — se začne zavestati svojega sjašas. Ko se tega zave, tudi sam nekaj hoče. Če mati hoče, da gre spat, otrok pa bi se rad še igral, no vstavi se in noče iti, da mu ni prav to, kar hoče mati. Pravimo torej, da uveljavlja svojo voljo. Smemo torej zmotiti otroku njegovo voljo, mu smemo odrekati pravico, da kot osebnost nekaj pomeni? Pametni starši vedo, da to ni prav, kajti otrok ne ve ne da strmi, temveč se na najrazličnejše načine upira temu, kar mu hočejo narediti od njega.

Velj starši pa seveda niso taki. Mnogo preveč je med nami

še staršev, ki otroku trmo izbirajo. Kaj s tem dosežejo? Otroku postaja še bolj svojevoljav, nemiren, živčen, saba spi. To vse ljane, ker ravnajo z njim napačno, ali kot je to na nekem predavanju označil znani psiholog prof. Marjan Matko, sker ne razumejo govorice otrokovega vedenja. Pametni vzgojitelj bo torej ravnal tako, da bo prav zanj in za otroka. Postopoma, razumevaljoče bo otroku dopovedal, da se mora nehati igrati, ker vsi otroci razen njega že spijo. Nikakor pa ne sme otroka nasilno ohraniti ali igrati.

Pogostokrat je otrok trmast, ker ga starši po nepotrebnem vsemirajo. Ne živijo se v njegovem svetu, t. j. njegovo delo, ne čutijo dovolj z njim. Vzgojitelji, ki razumejo otroka in s njim čustveno povezani, bodo pritegnili otroka nase, da jim bo rad sledil. Z drugimi besedami bi lahko rekli, da bodo hoteli prav to, kar hoče od njih njihova mati.

Kaj pa store starši, ko otrok dobi napad trme? Nikakor ga ne morejo pustiti, da bi se umiril, da bi njegova jeza splahnela, temveč silijo vanj z grobitimi besedami, ga kaznujejo, ali pa mu objublajo vse, kar bila mogoče poloblašiti. Otroku sedaj vidi, da s trmo izliči tisto, česar si sicer od staršev ne dobi. Če mati izgubi glavo pri prvem takim otrokovemu napadu, bo otrok to vedno bolj izkoriščal. Kaj storiti? Najbolje, da pustimo otroka zamgla. Ko bo videl, da nikogar ne gane s svojimi trma, se bo umiril. Ker otrok

tudi hitro pozabi, kaj ga je vzejevoljivo, je dobro, da o tem ne govorimo. Matere naj se tudi nikar ne bojijo, kaj si bo otrok v taki trmi naredil; ko so opazovali otroka v isti, so videli, da so vedno cepelali, brčali in se valjali po tleh, vendar tako, da se pri tem niso udarili. — Mnoge otroke neverjetno hitro lahko pomiri to, da jih mati brez besed poboža. Taka kretnja vzgojitelja vrne otroku mir, z ljubeznijo se oklenejo matere in pozabijo, kaj so s trmo hoteli izsiliti.

Otroci, ki niso bili nikoli trimasti, so postali poznejše jokavi, živčni, v šoli niso zdelovali, se z vrstniki niso družili, skratka bili so težko vzgojilivi. Takih pa si menda nihče izmed nas ne želi!

TELESNA KAZEN PONIZUJE

Ker smo že rekli, da premnogi starši izbirajo trmo s palico, pogledajmo se, kaj pravi vzgojitelji o telesni kazni: Starši naj otrok ne tepejo, ker to prizadeva bolečine, ker otroka osramoči, pretrese, ga more telesno poškodovati in ker poniža kaznovanega. Namesto, da otroka natepemo, ga lahko kaznujemo, da mu ne dovolimo iti kamor si želi, mu ne damo približkov, ga karujemo, ga preziramo, se pravi z njim ne govorimo. Nikdar pa ga s kaznjo ne smemo prestrašiti, mu vzeti občutka varnosti

Kaznovanje ima za sabo še drugo zlo. Ko otrok nekaj napravi, za kar ve, da ni prav, se začne bati. Iz strahu se zlaže, da ne bi bil kaznovan. Ker je po tem kaznovan še za laž, se zapre vase, molči. Tak molk pa je težka obtožba vzgojitelja, saj z njim molče izpoveduje, da sovraži tistega, ki ga je kaznoval. Vedeti moramo namreč, da otrok pretirano občuti, da je njegov duševni obetnik mamo ali očetu. Če stano mo tri glavne misli: »Gornjih vrstic in se po njih ravnamo, ponovimo torej: otrok, ki se normalno razvija, mora iti skozi dobo trme. Trme mu ne izbirajo, kruto se bo mu še vedno nam in njemu. Vedno se vračamo: nismo s svojim ravnanjem povzročili otrokovih napak?«

Otroka opozori vsak večer:

— da se mora s toplo vodo temeljito umiti. S tem bo odpravil vse zamašene lojnice in dal koži dihati, kar je za njegovo zdravje zelo važno. S tem bo dajal vidaz čistega otroka, otroci in odrasli se ga ne bodo izogibali, postal bo zdravstveno prosvetljen, kar je za vse njegovo življenje velikega pomena;

— da si skrbno umije zobe. Tako jih bo ohranjal zdrave, zdravi zobje pa so pogoj za zdravje želodca, srca in ledvic. S tem ga obvaruje bolečin, ki so neizogibne, če se zobovja ne neguje;

— da ti naj pokaže svoje roke. Učiteljem povedo zamerjene učenca mnogo o otroku in njegovih starih. Za dolgiimi umazaniji nohti so legla jajčeca glist in drugih bolezni. Dolgi nohti otroka ovirajo pri delu in igri. V kožo vršeni nohti in zatrganje kožice povzročajo zelo boleče ranice, ki se dolgo ne pozdravijo;

— da naj tudi naslednji dan nosi robec le v levem žepu in ga uporablja le z levo roko. Tako bo nesnaga iz nosa prišla teže v dotik s hrano in drugim, kar otrok prijemlje večinoma z desnico;

— da ti pokaže vsako tudi najmanjšo rano in prasko, ki mu jo zvečer temeljito očisti z razkužilom, namaži in po-

veži, če podnevi ni povedal, da se je ranil. Tako boš preprečevala hujše zlo, ki ima včasih korenino v prav majhni praski, katere se ti ni zdelo vredno niti pogledati;

— da ti pokaže glavo, čim ga srbi. Razušitev je najhitreje opravljena takrat, ko se je otrok uši šele nalezel. Posuj mu glavo z DDT — ali peptin — praškom, zaveži, po 48 urah pa umij šušplahni z vodo, ki si ji dodala precej kisa;

— da si očisti čevlje. S tem varuje obutev, postane sedaljubljen in počas prične sam skrbeti za svoj lep izgled. Čevlje naj postavi nekam,

kjer se ne bodo preveč ohladili, da jutraj ne obuje mrzlih, kar mu prehitro ohladi nogo in povzroča prehlade;

— da si zloži obleko. Prihrani ti bo delo, ki ga imaš, če vrže obleko v kot, da jo moraš pogosto likati;

— da si pripravi vse šolske stvari, da jutraj ne bo iskal zvezkov, peres in drugega po predalih in med igrači. Mnogo bolj zbran bo v šoli, če ne bo zmetal zadnji hip stvari v aktove in neurejene stekel v šolo;

— da naj se potruži hitro zaspati, da bo jutraj dovolj zgodaj vstal in ponovil vse, kar mora za tisti dan znati.

Šivalna mizica

Kje vse shranjujemo šivalni pribor, pletilke, strgane nogavice, klopke, trakove, krpice? Eno je v tem, drugo v drugem predalu, skrini ali celo pod in na omara. Predno se lotimo šivanja že izgubimo četrt ali pol ure, da za šivanje vse pripravimo. Vse zamudno iskanje bo odpadlo, če pri mirarju naročimo takšno pripravno šivalno mizico, kot jo vidite na naši sliki.

Pokrov mizice odpremo in obrnemo, spodnji velik predal izvlečemo, kadar šivamo. Mizico

postavimo tja, kjer bo najbolj pri roki: k šivalnemu stroju, delovni mizi, pozimi blizu peči, pa bo odpadlo vse zamudno iskanje škarj, šivank, na-

Otroški sviter iz volne in bombaža

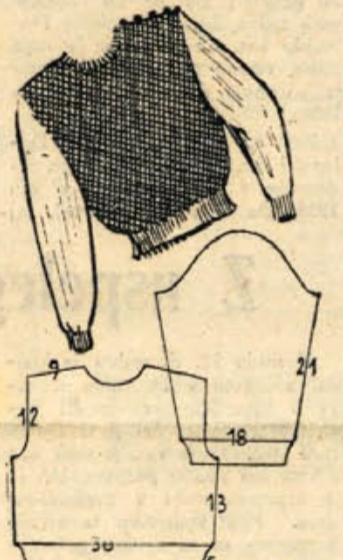
Lep in trpežen otroški sviter bomo naredili po spodnjem kroju. Za šestletnega sinčka ali hčerko potrebujemo 8 štrnc volne ter štrnce barvnega bombaža. Če tega ne dobimo, vzemimo štrnce drugobarvne volne. Bombaž je le bolj trpežen in z njim podaljamo življenjsko dobo puloverja.

Vzorec prednega dela pletemo takole: nasujemo 76 desnih zank, naslednjo vrsto popletemo levo. 1. vrsta vzorca: 2 levi zanki, 2 neprepleteni (pri tem

pustimo nit zadaj). 2. vrsta: 2 desni zanki, 2 neprepleteni (pri tem imamo nit spredaj). 3. vrsta je enaka prvi, 4. vrsta enaka drugi. Za 5. vrsto vsamemo bombaž ali drugobarvno volno: pleteno dve levo, 2 neprepleteni zanki desno popletemo tako, da najprej popletemo drugo, nato prvo zanko. 6. vrsta (še z bombažem): 2 desni, 2 levi zanki. 7. vrsta (z volno): enaka prvi, le da vzorec zamenjamo, t. j. delamo 2 neprepleteni, 2 levi zanki, 8. vrsta enaka drugi.

Ko smo spletili 13 cm prednjega dela (in dodali ob strani trikrat po eno zanko), za rokavno luknjo snamemo: 3, 2, 2, 1 in 1 zanko. Nadaljujemo pletenje, da je prednjak dolg 34 cm, pletenje razpolovimo in za ovrat-

no izrezo snamemo: 4, 3, 2, 2, 1 in 1 zanko. Nekaj vrst pletemo še brez snemanja, nato pa za

ramena posnamemo vse preostale zanke v treh vrstah. Hrbet delamo enako kot prednjak, le da za rokavno luknjo

Otroška modrost

Otrok, ki prvič zagleda goslenico: »Mamica, glej, kakaj pa je ta črv sredi poletja v kožuho!«

Ne dopustu se stara mati jezi, ker ji skovikanje sove ne da spati. Mali Mihec se ji čudi: »Saj si mi rekla, da je sova nočna ptica. Ji še moraš pustiti veselje, da se ponoči oglasa, podnevi pa spi!«

K. M.

Športne hlačke za hladne dni

V hladnih dneh bodo otroci najprimerneje oblečeni v športnih hlačkah, ki bodo posebno ljubke, če jih okrasimo z našimi figuricami.

Iz raznobarnih klobučevinastih krpic urezemo živali, cve-

posnamemo samo 2, 2, 1 in 1 zanko. Ko je enako dolg kot prednjak, snamemo za ramena toliko kot na prednjem delu, preostale zanke posnamemo. Za rokav nasujemo 52 zank, na 21/2 cm dodajamo po eno zanko, da je rokav 21 cm dolg. Za rokavno okrogline posnamemo takole: 2, 2, 2, 1, 1, 0, 1, 0, 1, 0, šestkrat po eno zanko, dve zanki, 1, 1, 2, 3, 2 in vse še preostale zanke.

Hrbet in rokav moremo delati z enakim vzorcem kot prednji del, lahko pa tudi same desne zanke le z volno. Ovratnik je visok 21/2 cm in ga delamo 1 leva, 1 desno zasukana zanka. Pripletemo še patente na spodnjem roku in manšeti. Pri tem pobremo na pletilke zanke na začetku pletenih delov, vsako sedmo in osmo zanko pa združimo, da ima patent manj zank kot ostali deli. Tako dogotovoljene dele sešijemo, na levi rami pa naredimo gumbične in prsišnje gumbe. Če smo delave pulover v vzorcu, ga more otrok nositi na obeh straneh. Če smo ga čim bolj sešili, kajti vzorec je lep na obeh straneh.

Slavo pecivo

Sirove palčice: 10 dkg masla, 1 jajce, 2-3 žlice mleka, 20 dkg narbanege sira, 1/2 zavitka pecilnega praška, šcep soli. — Vmešamo moko, peclil, prašek in maslo. Dodamo jajce, sir in sol. Testo obdelamo, zgnetemo kačo in naredimo palčice. Špečemo na namazeni pecači. Oblejane potresemo s sirom. (Ne smemo jih dati časa hraniti!)

Rozilji z gnatoj: 2 dkg masla, 2 jajci, 2-3 žlice mleka, 20 dkg moka, sol, šcep pecilnega praška, 10 dkg nasekane šunkice, šcep popra, nekaj žlic smetane ali namazeni pecači. — Maslo in rumenjake vmešamo, dodamo 3 žlice mleka, moko in pec, prašek ter sol. Razvaljamo testo razrežemo v kvadrate in narezemo z nadvojem ter zavijemo v roziljčke. Pomažemo jih z beljakom in svetlooljavo započemo. — Nadev: Zmešamo gnatoj, poper in smetano. — Podajajo se k vinu, so zelo nasitni.

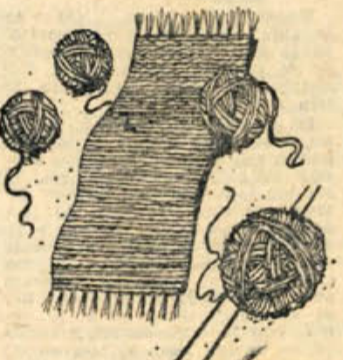
Kuminovo pecivo: 20 dkg masla, 2 jajci, 2 žlice mleka, 50 dkg moka, 1/4 zavitka pecilnega praška, 2 žlici narbanege sira, 1 žlica kumine, nekaj soli. Naredimo testo, ga s koleskom razrežemo v palčice in primerno započemo. Lahko jih pred pečenjem še potrosimo z grobo soljo in kuminom.

prstnika, centimetra, vsled česar smo doslej izgubljali največ časa in kar nam je pogosto vzelo voljo do šivanja, pletenja, mreženja in krojenja...

Preproge iz ostankov

V letih se v vsakem gospodinjstvu nabere mnogo nerabnih kosov oblaci, s katerimi ne vemo kaj početi. Vse stare nogavice, kombineže, trikotože, svitere, plede in slične stare stvari operemo in posušimo. Vse kar je pleteno, sparimo. Več niti, ki jih tako dobimo, navijemo na klobčke in sortiramo po barvah. Če so katere niti zelo slabe, dodamo bombaž ali sukanec, da je nit močnejši. Debeli naj bo nekako toliko kot tanka vezalka. Vso trikotožo in

svilene nogavice pa razrežemo tako, da dobimo pramen ali trak, ki ga med navijanjem na klobčko posukamo med prsti. Tudi to je pravzaprav debela nit. Če imamo dovolj samih volnenih nit, bomo spletele preproge le iz sparanih in še eno iz samih rezanih nit, sicer bomo niti mešale.

S pletilkami št. 4 ali 5 pletemo poljubno široko preprogo tako, da so vse vrste same desne. Pri tem delamo n. pr. 6 vrst modrih, 2 vrste beli, 4 vrste zelene, 2 vrste r. 8 vrst črne, 2 vrsti drap barve. To odločamo po svojem okusu in po tem, katere barve niti imamo največ. Vrste naj bodo vedno sode števila (2, 4, 6), ker bo tako naš izdelek lepši. Enako pletemo preprogo ali tekač iz niti, dobijene iz trikotože.

Ker je nit debela in nekoliko trda, je to pletenje sicer utrudljivo, a ker iz nerabnih, na pol zavrnjenih predmetov naredite zelo uporabne preproge, naj vam ne bo žal truda.

Ko ste delo zgorovile je važno, da vse konce dobro zvozlate in pošijete, da se ne bi trgala preproga tam, kjer so konci niti.

Iz Črneče vasi na Gorjancih

Marsikdo se bo vprašal, kje pa je to, saj se iz našega kraja malo kaj kaj sliši. To je vas na pobočju Gorjancev, dobro uro od Kostanjevice. Imamo šola, ki jo ne obiskujejo samo otroci Črneče vasi, pač pa tudi otroci okoljskih vasit. Od katerih štejejo posamezne samo po nekaj hiš. Svet je tu poveljni kraški in potrebna je trda borba za obstanek. Glavni dohodek dajejo vlogarji, toda zaradi vremenskih nepravil je nekak le slab obrodilo. Veliko mladih ljudi se odšli v svet za kruhom, a doma zmanjkajo delovne sile. Zato starši izkoriščajo za delo na polju šoloobvezne

otroke, ki zaradi nerednega običaja in utrujenosti ne morejo doseči zadostnih uspehov. Obisk se je v zadnjem času nekoliko izboljšal, a težko delo doma je ostalo. Ti otroci tudi nimajo nobenega razvedrila. Zato je bila prireditev novoletne jelke in prihod dedka Mrzaja za nje še prav poseben dogodek.

V lepo okrašenem razredu z veliko jelko so se zbrali otroci in tudi nekateri starši. Malčki so bili od pričakovanja vsi nemirni, in veselje im je žarelo iz oči. Pazljivo so sledili spodu, ki so ga izvajali pionirji. Najbolj jih je navdušila igrca »Novoletna

pravljica«, med katero je prišel tudi dedek Mrzaj in obdaroval navzoče otroke. Po obdaritvi so bili še pogoščeni. Z veseljem in zadovoljstvom v srca so zapuščali šolske prostore.

Da je novoletna jelka pri nas tako lepo uspeła, se moramo zahvaliti okrajnemu ljudskemu odboru in Društvu prijateljev mladine v Novem mestu, kmetijski zadruzi Kostanjevica, okrajnemu ljudskemu odboru Trbovlje, občinskemu odboru SZDL Kostanjevica in občinskemu ljudskemu odboru Kostanjevica, ki so materialno podprli našo prireditev.

K. M.

Delovni kolektiv

AGV FAKULTETE LJUBLJANA

s svojimi obrati:
GU Kamniška Bistrica, LO Stahovica, GU Velika Nedelja.

Želi sredno novo leto 1956 vsem delovnim kolektivom in poslovnim prijateljem!

ELEKTRO-LJUBLJANA okolica LJUBLJANA

Parmova 33
z obrati:

Domžale, Notranjsko, Grosuplje, RTP Klečecrnuče, Števehne delavnice Jelica, Delavnica Tacen in Gradbeno skupina Crnuče.

Zakaj ni redne mladinske zabave?

PIONIR v Briljani prireja ob soborah od 20. do 23. ure ples za mladino. Te piese obiskuje večinoma delavska mladina raznih struk in poklicev in tako si

ob priletnem večeru izmenjajo misli. Tu je zelo družabno, pripomniti pa moramo, da se ne pije alkoholičnih pijač, niti ne kadi. Mislim, da so naši mladniki take prireditve potrebne. S tem zblizujemo mladino, jo odvrčamo od lokalov in ji nudimo primeren zabavo.

Ne zdj se mi pa umestno, da uprava, ki s ples organizira, ne poskrbi, da bi bile prireditve redno vsak teden. Če so kakšne težave, naj se obrnejo na Mesni komite LMS, ki jim bo pomagal, kar je v njegovem interesu, da mladino po delu razvedri. Upam, da bo uprava bolj redno organizirala take prireditve in izboljšala pogoje, da bi se rtko, kot je bilo prej.

S. D.

Majhen oder-veliko doživetje

da z njo tudi lutkovni oder počasi iz obetnosti naše osebnosti. Tako je nastal »Jurček — kurica, prisrčen izrez iz življenja med okupacijo, ko so čisto tudi najmlajši po svojih močeh pomagali v borbi proti fašizmu. Inevitabilno je prišlo, da se prikaže malega Jurčka, kako kljub težavam in fašističnim grozovitostim neustrašeno pomaga partizanom, pomeni vsakega obožavatelja naše izvirne lutkovne literature. Zdi se mi, da bi šolska ura le težko mogla otroku povedati o naši borbi vse to, kar mu je dožarila ta igrca, utesnjena na tako majhen prostor. Avtorično poznavanje otrokove duševnosti je omogočilo, da so se ozke dimenzije odra razmaknile in lutke oživele, otrokova fantazija pa si je ustvarila podobo pravca življenja. Omenil bi le prizor v gozdu ob partizanskem ognju. To je prizor, ki se s svojega mehko liriko in toplo človečnosti uvršča med najmočnejše umetniške uspehe naše lutkovne literature. Inventivna scena (Mlasti Schoepf) je v nemajhnih velji pripomožki k čudoviti ubranosti, ki je prevzela ne le otroka, temveč tudi odrasle: to ni bila več »igra« — to je bilo življenje v miniaturi.

Čudi me, da se Glavni odbor LP ni bolj pozanimal za to igrco. Ali je morda po sredi maturovski odnos? Vsekakor bi čarjeve ne bi našel poti tudi na ostale lutkovne odre. To zasluži tako po svojih vzgojnih kot estetskih kvalitetah.

Se besede o sami uprizaritvi, o njeni tehniki izvedbi. Res je, da je bilo vodenje posameznih

lutk dokaj različno po kvaliteti. Nekaj nerodnosti je treba pripisati tehničnim pomanjkljivostim marionet, še več pa neizkušeniosti voditeljev, ki so v veliki večini prvič prišli v roke lutko. Zato ni čudno, da je tov. Tavčarjeva, ki je vodila Jurčka, s svojimi prakso in izredno sposobnostjo ustvarila kar perfektnega Jurčka, ki je nekoliko zasenčil ostale. Toda to so hibe prehodnega znanja. Prepričan sem, da bo tov. Tavčarjeva ustvarila iz svojih mladih sodelavcev navdušene lutkarje, ki bodo z vztrajnim delom kmalu dosegli potrebno izrinenost. Uspeh »Jurčka — kurice« jim bo brez dvoma dal novih pobud.

Zeleti bi bilo, da bi se za ta mali oder pozanimali tudi tisti faktorji, ki bi mu lahko pomagali iz finančnih težav. Lutkovni oder ni ne sme biti dobičkonosen, vsaj na vsaj ne, kjer je številni predstav dokaj omejen. Prav bi bilo, da se nekako poravnata dolg, ki ga oder ima še od taktat, ko je bil ustanovljen. Kljub majhnemu odru so bili stroški zanj taki, da bi jih lutkarji le težko poravnali iz dohodkov svojih predstav. Ali bi bilo prav, da bi tako pomembna ustanova zaradi nekaj tisočakov morala preselovati z delom? Na to vprašanje naj odgovore činitelji, ki so za to pristojni.

MIZARSTVO NOVO MESTO je pokazalo svoje odlične izdelke na obrtniškem velesejmu v Ljubljani. Za naše izbranje je podarilo krasno okroglo furnirano mizico, vredno 8.000 din.

LES - Ljubljana

NAJVEČJA TRGOVSKA ORGANIZACIJA ZA LES, LESNE IZDELKE IN POHIŠTVO V DRŽAVI
Prodaja: vse vrste lesa, vezane in panel plošče, lesonit, parket, lesene montažne hiše itd.
Prodaja: najdobnejše in najkvalitetnejše pohištvo vseh vrst.
Opremlja: hotele, šole, restavracije, kino dvorane, gledališča, laboratorije, inštitute, ladje itd.
Atelje za notranjo opremo nudi svojim klientom načrte za vsakovrstno opremo.

Kulturno-prosvetno delo na Ajdovcu

Ajdovski prosvetni dom je bil med vojno uničen, na njegovih ruševinah pa je ob pomoci ljudske oblasti zrastle lepa šola, ki je v ponos domačinom in v veselje najmlajšim. Šola je tako postala pravo žarišče ne samo izobrazbe, temveč tudi kulturno-prosvetne dejavnosti.

Novoletno jelko so praznovali prav svečano. Uprizarili so igrco »Janko in Metka«, ob veliki in okrašeni jelki pa so se vrstili še recitatorji in pevcji. Bila je res prisrčna prireditiv.

Na Ajdovcu imajo tudi KUD »France Prešeren«, ki šteje 210

aktivnih članov. Stebri kulturno-prosvetnega dela na Ajdovcu so predusmem vse tri učiteljice, zlasti upraviteljica Zalka Uršič. Sedaj se uče tridimom in v veselje najmlajšim. Šola je tako postala pravo žarišče ne samo izobrazbe, temveč tudi kulturno-prosvetne dejavnosti.

Novoletno jelko so praznovali prav svečano. Uprizarili so igrco »Janko in Metka«, ob veliki in okrašeni jelki pa so se vrstili še recitatorji in pevcji. Bila je res prisrčna prireditiv.

Na Ajdovcu imajo tudi KUD »France Prešeren«, ki šteje 210

POTREBUJE VASA ŽENA ZIMSKE PLAGŠČ. Kmetijska zadruga Brunice je prispevala za izbranje Dolenjskega lista blago za dva plašča, novomeško velepodjetje ROG pa krasno blago za en plašč. Izbirajte, prosimo...

JANUAR — MESEC »DOLENJSKEGA LISTA«

Iz manjših krajev premalo vesti in člankov KAJ PRAVIJO BRALCI O SVOJEM LISTU

V tem mesecu, ki je posvečen »Dolenjskemu listu«, sem pobral marsikatero svedčanstvo znanca kakor tudi ostale, kaj mislijo o tem listu. Priznati moram, da ga marsikdo ni nikoli poznal. Kdor pa ga je vsaj enkratbral ga je zelo pohvalil, predvsem pa naročniki. So sicer nekateri malenkostni, ki nekaterim ne ugajajo, vendar pa je to vsakdanji pojav, ker vsem okusom ni mogoče ugoditi. Naročnik iz Grčarice je izrazil željo, da bi list objavljal podatke iz matičnih uradov o gibanju prebivalstva, eni pogrešajo Janeza Popočne, vsem pa najbolj ugajajo domače novice, leposlovne črte in humor. Mislim, da so te ugotovitve povsod enake.

Rad bi pa v zvezi z listom omenil nekaj prečih vprašanih. Kes je, da je Dolenjski list premalo razširjen med prebivalstvom Dolenjske, predvsem pa v krajih kot so Ribniška, Sodrška, Velikolaška in Dobropoljska dolina. Ribnica je do nedavno prejela samo 99 izvodov, kolikor je bilo naročnikov, — vse štiri doline skupaj pa samo 293 izvodov, kar je zelo porazno za tako močne in gospodarsko napredne kraje. Kje je krivda? Mislim, da jo je treba iskati v slabši agitaciji poverjenikov (v kolikor so), ki niso uagnali zainteresirati vseh množičnih organizacij, da bi med članstvom razširile krog naročnikov. Pri zadnji akciji se je ugotovilo, da so ljudje, ki so se z veseljem naročili na list in bi se bili tudi že prej, če bi bil kdo osebno poagitalur. Zenski, ki je naročila list svojemu sinu, ki je pri vojakih, je dejala:

»Sem tem, ko sem naročila listu, sem storišla več, kakor bi mi tedensko pisala, saj bo zvedel vse domače novice.«

Prav je storiša in tako bi morale napraviti tudi ostale matere. Najuno je, da se v posameznih

kraji postavijo poverjeniki, katerih naloga bi bila, da širijo list, pri tem pa morajo sodelovati vsi dopisniki kot glavni agitatorji. Iz nekaterih manjših krajev Dolenjske prihaja vse premalo vesti in člankov. Zanje bi bilo najuno, da se med prebivalstvom poišče človeka, ki bi vsaj mesečno pošlal kakšno novico iz njihovega kraja. Sicer se lahko zgodi, da bi naročniki izgubili veselje do lista, če ne bi vsaj včasih prebrali kaj iz svojega kraja.

Dobro bi bilo, če bi list poročal tudi o raznih uspehih tega ali onega. Imamo mnogo umnih gospodarjev, katerih objavljenne skulnje in doseženi uspehi bi koristili marsikateremu kmetekemu gospodarju in ga vzpodbujali k napredku. Članki o podjnih, organizacijskih tud. naj bi vsebovali dobre in slabe strani njihovega dela. Nezdružava polemika, ki se

liko pomagal prebivalstvu na svojem območju in tudi sam sebi pri uresničevanju svojih nalog.

Toliko o nekaterih svareh, ki sem jih zapazil med letom, in bi jih bilo v bodoče dobro upoštevati. Uverjen sem, da bo Dolenjski list kmalu prišel v vsako dolenjsko hišo kot stalen gost, ki bo nudil razvedrilo in izobrazbo ter tako izpolnjeval veliko nalogo socialističnega tiska.

V. M.

Dolenjski list mi je kot domačin

»Prav rad berem Dolenjski list, ki ga prejmem vsak teden«, piše v svojem pismu z otoka Illovska, kjer služi kadrovski rok, tovariš Tone Kapušin, doma iz Krasnice. »Vsak terek težko čakam parnik, ki poleg drugega pripelje tudi časopis, iz katerega zvem novice iz domačih krajev. Z veseljem ga berem in zdi se mi, kakor da sem v bližini domačega človeka in kakor da zrem pred seboj prelepo Belo krajino. Iz lista spoznam, kako lepo se razvija Dolenjska in Bela krajina. Vidim, kako se je,

na primer, razvil Crnomelj, kako dobro napreduje športne in druge organizacije, pa tudi gospodarstvo. To je res lep napredek. Priporočam Dolenjski list vsem prijateljem, posebno pa krasinskim fantom, ki služijo kadrovske rok v JLA. Iz njega bodo zvedeli vse novice iz domačega kraja. Prav lepo se zahvalim bratu Jožetu, ki mi je naročil Dolenjski list.

Lepo pozdravim vse domače ter vse sorodnike, prijatelje in prijateljice.

Tone Kapušin VP 8887-3 otok Illovska - Mali Lošinj

OKOLI PUSTA se prične prašičja krača, mast in klobase pa zna dobro uporabiti vsaka gospodinja. Prašiča-tekača je za noveletno nagradno žrebanje podarilo kmetijsko posestvo DOB pri Mirni!

500 kg umetnih gnojil — darilo Zadrnuženega trgovskega podjetja Crnomelj — čaka na enega izmed naročnikov. Belokranjec, ne pozabite obnoviti naročnino za Dolenjski list!

Voščilo našemu listu za novo leto

Res je lepo imeti prijatelja ali znanca, katerega si vedno vesel, ko te obišče. Toda noben znanec ali prijatelj me ne bo obiskal vsak teden, kakor me obišče Dolenjski list. Če je vreme še tako slabo, vseeno pride in mi prinese toliko novic, da se kar ne moreva ločiti.

Zato pa ti, dragi prijatelj Dolenjski list, želim mnogo sreče, zadovoljstva ter uspehov v letu 1956. Da bi srečno potoval, saj

imaš mnogo prijateljev, ki jih obiskuje vsak teden, da bi povsod hodil z uspehi in zadovoljstvom, vsako leto večjim. Enako želim tudi tvojim upravim in vsem naročnikom. Tisti, ki ga še nimajo, naj bi se čimprej naročili na tako priljubljen list.

To želi iz vsega srca za novo leto 1956. Jože Križ iz Lazov pri Kuželju

Z uspelega tečaja v Dobrnihu

V sredo 28. decembra je končal z delom v Dobrnihu trimesečni kmetijsko-gospodinjstvo potovalni tečaj. 23 deklet iz Dobrnice in okolinskih vasi je vsak dan z veseljem sledilo predavanjem in se izpopolnjevalo v praktičnem delu. Pod vodstvom tovarišice Rometove so se naučile pripravljati zdravo, dobro hrano, ki je osnovni pogoj za pravičen razvoj in zdravje človeka. Spoznale so, kakšna je vloga gospodinje, kako se je treba boriti proti zaostalosti in se okoriščati v modernimi gospodinjstvi priložnosti. Pridebile so osnove v krojenju, življenju, ročnih delih, vrtnarstvu, peruninarstvu in svinjereji. Poleg tega so poglabile znanje v računstvu, slovenščini, spoznale našo družbeno ureditev in položaj žene v socialistični družbi. Manjkalo ni tudi veselih uric, saj so vse še tako mlade in polne življenja. Ogledale so si tudi

kmetijsko gospodinjstvo žolo na Mali Loki. Z vsjo vneto so se pripravljale na zaključek in žrtvovalje zanj marsikateri večer. Zato jim je zaključek prireditev zelo lepo uspela, čeprav je bila večina izmed njih prvič na odru. Posebno

je ugajala folklorna skupina, pevski zbor in prizorček »Pod okno«. Takih prireditev si v Dobrnihu želimo!

Po uvodnih besedah tovarišice Rometove, v katerih je poudarila vse navzoče in se zahvalila vsem, ki so pripomogli, da je tečaj lahko v redu potekel, je sprejela voditeljica občinskega LO Trebnje in voditeljica okrajnega gospodinjstva centra tovarišica Češarova. Poudarila sta skrb ljudske oblasti za dvig podočelja in svenovala tečajnicam, da pridobljeno znanje še poglabljajo in posredujejo drugim. Tečajnice so se za vzpodbudne besede lepo zahvalile, posebno še voditeljici za vsjo njeno skrb in prizadovnost.

Tudi mi jim želimo v življenju mnogo sreče in zadovoljstva.

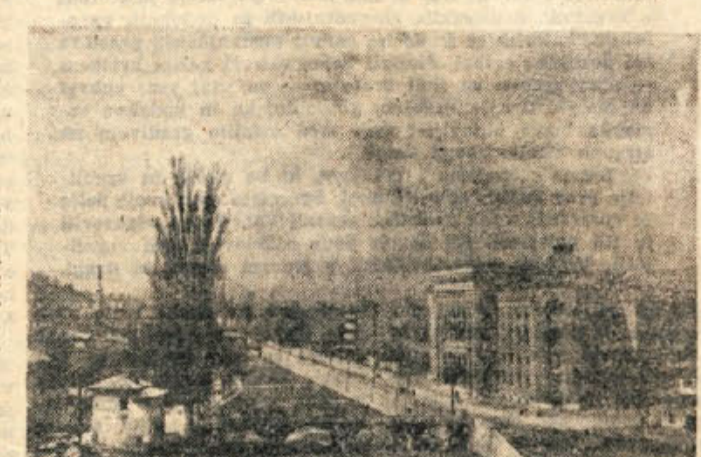
Pismo iz Sarajeva

Jeseni je tudi na mene prišla vrsta, da vstopim v našo armado. Ko sem odhajal iz mirnopske doline, je šel z menoj tudi Dolenjski list, ki me od takrat redno obiskuje vsak teden. Tako sem se naprej ostal povezan z našo lepo Dolenjsko. Z veseljem pričakujem sobote, ko dobim list. Tudi brat Lojze pride pogledat domače novice. Pa ne samo midva, vsi dolenjski fantje, katerih nas je tu precej, se radi zbiramo okoli našega lista. Vsakega zanima, kaj se dogaja v njegovem domačem kraju.

Mnogi spoznajo vrednost domačega lista v naši JLA. Kako je med njimi priljubljen priča to, da ga naročajo tudi po vrnitvi na svoj dom. Da je Dolenjski list res glasilo delovnih ljudi Dolenjske, zgovorno pove vsoka naklada.

dili. Saj jim prav gotovo ne ugotegnate pisati vsak teden, zdavit pa jih senarjani z vsem, kar se doma dogaja. Še manj pr tako obširno, kot to lahko stori Dolenjski list.

Pozdravlja vas Franc Verčič

Pogled na Sarajevo

NOVE NAGRADE ZA NOVELETNO ŽREBANJE

Dolenjska lesna industrija NOVOLESA Novo mesto bo prispevala izžrebanim naročnikom našega lista, ki bodo pravočasno vplačali letoletno ali polletno naročnino, po en izdelek svojega galanterijskega obrata v Kandilji. Kdor ve, da praga NOVOLESA skoraj vse svoje izdelke v Anglijo in Ameriko, ta tudi ve, da bo nagrajenec s kvalitetnimi in praktičnimi izdelki NOVOLESA ved kot zadovoljen!

10 butelj kvalitnih izbranih vin bo prispevalo Zadrnuženega trgovskega podjetja Novo mesto, kolekcijo tobanih izdelkov pa podjetje TOBAK Novo mesto.

Kmetijska zadruga SEMIČ je podarila za nagradno žrebanje nahrbtno bakreno vinogradniško škroplilico. Kmetje, ne odlašajte s plačilom naročnine — vprežni okopalnik DIKA, darilo znanega ljubljanskega podjetja AGROSERVIS še vedno čaka srečnega lastnika!

Iz Ponikev pri Dobropolju

Na pobudo Socialistične zveze so žene v naši vasi zbrale potrebna sredstva in priredile noveletno jelko. Najprej je šolski upravitelj pripravil lepo igrico »Janko in Metka«, zatem pa je dedek Mraz bogato obdaril šolske otroke in tudi cicibančke. Da

GOSTOVANJE CELJSKEGA MESTNEGA GLEDALIŠČA V KOSTANJEVICI

V torek 17. januarja ob sedmih zvečer, bo v Domu kulture v Kostanjevici gostovanje Mestnega gledališča iz Celja. Gostovali bodo s Shakespearovo žalostno Othello. Sodeluje nad petindesetdeset igralcev, med temi trideset moških. Tragedijo režira tovariš Gombič. Za Kostanjevico bo to izreden dogodek, saj se bomo prvič srečali na našem odru s Shakespearovim genijem. Vabimo vse okoličane, da se te predstave udeležijo in naroči vstopnice v trafikli Pavlenič, kjer bodo naprodaj. Opozorjamo, da bo za to priložnost vozil iz Sentjerneja v Kostanjevico poseben avtobus, če bo dovolj prijavljencev. Prijave bo sprejemala ravnateljica nižje gimnazije v Sentjerneju tovarišica Tončka Škerletova. Novomeščani, uredite za prevoz pri Putniku Novo mesto, saj zlepa ne boste pozabili tega izleta.

Ob tej priložnosti opozorjamo na to izredno predstavo tudi vse ljubitelje gledališča iz Kostanjevici in bližnje okolice. Ne zamudite redke priložnosti in napolnite našo gledališko hišo do zadnjega kotička! Informacije dobite pri ravnateljstvu nižje gimnazije v Kostanjevici, telefonično pa se obračajte na občino v Kostanjevici.

Priljubljeni odbor

Uspela krvodajalska akcija v Stični

Dobro zastavljena akcija za protovojne dajalce krvi v Stični in okolici, ni bila zastojna. Od predavateljev in iz filmov so ljudje spoznali koristnost dajanja krvi v skupni fond. Odziv protovojnih dajalcev krvi je bil res lep. Prijavilo se je nad 200 ljudi. Po namučni zdravniški preiskavi jih je oddalo kri 161. Za prvič je to res lep uspeh in upamo, da bo drugič še večji.

J. Jeraj

Življenjski jubilej rojaka v Ameriki

Dolenjski rojak in naš naradniček Jožef Crnčič iz La Salle v ZDA bo v krogu svojih dragih pomenadsetletno rojstva. Jubilar je doma iz vasi Groblje št. 5 pri Sentjerneju. V Ameriko se je izselil pred 53 leti. Čestitkam za njegov življenjski jubilej se pridružujemo tudi mi in mu želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let. Dolenjski list

»OLJARNA« tovarna tehničnih olj LJUBLJANA Tovarniška ulica 41 kupuje redno vse količine lanenega semena po najvišjih dnevnih cenah... Pridelovalci oddajte laneno seme vsaj kmet, za drugi, ki vam ga bo plačala po najvišjih cenah!

OSEM METROV DRV je danes vrednih 20 tisočakov, — naročnikom, ki se bodo greli z njimi, vnaprej čestitamo!

Dolenjski fantje pozdravljajo svojece

Uredništvu Dolenjskega lista! Z velikim veseljem beremo naš domači list, ki nam prinaša največje dogodke iz rodnice Dolenjske. Vi ne veste, kakšen pomen ima za nas Dolenjske, ki živimo v drugih krajih domovine, naš domači list! Ker dobivamo zdaleč le 1 izvod časopisa, ki nam ne zadostuje, ga s tem naročata še dva naša fantana.

Zahvaljujemo se za pozdrave

Občni zbor KUD v Dol. Toplicah

Konec preteklega leta so se zbrali člani kulturno umetniškega društva Dolenjske Toplice, da bi pregledali svoje delo, dali obratno in zadržali smernice za leto 1956. Iz poročila smo razbrali, da je bilo delo KUD kljub raznim težavam kar uspešno. Dramska sekcija je naštrfudila dve igri, ki sta bili lepo obiskani. Najbolj delovna je bila knjižnica, ki ima sedaj že šest knjig, vendar jo bo treba še izpopolniti, da bomo pritegnili čimveč bralcev. Čeprav ima društvo zelo lep lutkovni oder, ta sekcija ni delovala, ker ni sposobnih ljudi, ki bi jo vodili. Isto je s tamburami, stramoča pa je, da tak kraj, ki ima dovolj pevecv, ni nima pevskega zbora. Najbolj pereče je vprašanje ljudske univerze, ki nima nobenega uspeha. Potrebno bi bilo razpisati anketo, da bi ljudje povedali, če si sploh želijo predavanj in katehizov. Po daljšem razpravljanju so izvolili nov odbor. Tu je treba pripomniti, da ima tak kraj kot so Dol. Toplice vse prevče društven in je težko dobiti v odbor ljudi, ker so vsi že odobrniki v raznih društvih. Pametno bi bilo,

in čestitke ob novem letu in jih vračamo vsem fantom, ki služijo vojaški rok v vrstah naše JLA. Njim in vsem domačim lepe pozdrave!

Dolenjski fantje pri Vojni pošti 8793-3 v Dugem selu: Jože Puc, Polje Marinič, Anton Smec, Jože Rozman, Vinko Lamenič, Anton Žunič, Jože Pečerič in Bogomir Jerman.

Zahvaljujemo se za pozdrave

Kmetijske zadruga, naročajte koruzo in močna krmila pri ZADRUŽNEM TRGOVSKEM PODJETJU »K R M A« LJUBLJANA Kavčičeva 31a ki vam nudi pod najugodnejšimi pogoji kvalitno blago, Telefon 30-427

BELSAĐOVA MARMELEDA

— ah, to je nekaj okusnega! Deset kilogramov jo bo dobil eden izmed naših naročnikov, če bo do konca januarja plačal letoletno naročnino!

... in nikar ne pozabite: poravnana naročnina vam jamči udeležbo v noveletnem nagradnem žrebanju, poleg tega pa ste nezgodno zavarovani pri DOZ Novo mesto.

Fantovska »šrangona« in vaška solidarnost

To je bilo lani 27. februara. Mlado dekle iz Rumanje vsi pri Strazi se je poročilo v drugo vas. Domači fantje niso bili zadovoljni

Človeške slabosti v sodnih aktih

Imenovali najmanj za skrajno objektivno nekulturnih ljudi. Pravda te dalje, stroški rastejo, vse za »načelo«, za zaključ fantovske občine, za vaško solidarnost. Pomeni ta objektivnost res ne bo.

Očeta ne morejo ugotoviti

To je žalostna stvar. Najbolj prav gotovo za šestletnega M. P., ki je sedaj uradno nima očeta. V štirih letih, ko je tekla pravda za njegovo očetovstvo, se je v spisu nabralo nič manj kot 84 listin. Zadeva je žalostna, pa tudi počena.

Mestne pravdarje

Motite se, če mislite da se pravdajo samo podočeljski ljudje. V mestu je dokaj takih, ki so orav hudi pravdarji, ali pa se pravdajo za majhno stvar, ki bi jo lahko uredili doma.

Otorka kot pravdni predmet, vredna 10.000 din...

Da, tudi živ človek je lahko pravdni predmet. In ker se to obravnava na civilnem sodišču, mora biti predmet tudi ocenjen. Tako sta 8-letna Cverka in 7-letna Slavka kot pravdni predmet ocenjeni na 10.000 din!

Človeške slabosti v sodnih aktih

Trdili so, da so se celo srečavali na oknu imenovani. Kdo je torej oče? Mazi je trdila, da je samo F. M. in nihče drug, čeprav je bila pristiljena pod dokazi priznati, da je imela odnošaje z vsemi štirimi. Sodno medicinski pregled krvi prizadetih ni dal nič določnega. Lahko je vsak od navedenih oče, izključiti ni mogoče nobenega...

Mestne pravdarje

Motite se, če mislite da se pravdajo samo podočeljski ljudje. V mestu je dokaj takih, ki so orav hudi pravdarji, ali pa se pravdajo za majhno stvar, ki bi jo lahko uredili doma. Čudovito spretnost in vztrajnost mora imeti sodnik, ki bo moral ugotoviti resnico v pravdnih zadevah naslednikov K. proti glavnemu dediču M. D. To je zelo zajeten spis, poln številnih podrobnosti, da se človeku zamagljajo oči. Stranski dedič ugovarjajo, da je glavni dedič predal prepovedane drobne prodaje, kot so obehalinski in podobna kramarija. Zahrevaajo ponovno ocenitev in razliko, če bodo ocenjeni dražje. Neverjetno, za kakšne malenkosti se pušajo. Tudi advokat, ki sestavlja tako tožbo, mora imeti o-

Človeške slabosti v sodnih aktih

biho merico potrpljenja. Ali ne bi bilo bolje, če b. sorodniki tako zadevo uredili doma med seboj? Ali pa plačilo za dimnikarska dela. Za 36 čiščenj dimnikov je dimnikar zaslužil 847 din ali malo več kot 23 din od dimnika. To mu lastnica hiše na Cankarjevi noče plačati, češ da ni tolikokrat omagal dimnikov. Plačala mu je samo delno, stroškov pa je že sedaj 564 din. Moral bo priti dimnikarški zvezdenec, da bo podal svoje serofovno mnenje. Drobni pravd iz mesta je še več.

Mestne pravdarje

Motite se, če mislite da se pravdajo samo podočeljski ljudje. V mestu je dokaj takih, ki so orav hudi pravdarji, ali pa se pravdajo za majhno stvar, ki bi jo lahko uredili doma. Čudovito spretnost in vztrajnost mora imeti sodnik, ki bo moral ugotoviti resnico v pravdnih zadevah naslednikov K. proti glavnemu dediču M. D. To je zelo zajeten spis, poln številnih podrobnosti, da se človeku zamagljajo oči. Stranski dedič ugovarjajo, da je glavni dedič predal prepovedane drobne prodaje, kot so obehalinski in podobna kramarija. Zahrevaajo ponovno ocenitev in razliko, če bodo ocenjeni dražje. Neverjetno, za kakšne malenkosti se pušajo. Tudi advokat, ki sestavlja tako tožbo, mora imeti o-

Človeške slabosti v sodnih aktih

biho merico potrpljenja. Ali ne bi bilo bolje, če b. sorodniki tako zadevo uredili doma med seboj? Ali pa plačilo za dimnikarska dela. Za 36 čiščenj dimnikov je dimnikar zaslužil 847 din ali malo več kot 23 din od dimnika. To mu lastnica hiše na Cankarjevi noče plačati, češ da ni tolikokrat omagal dimnikov. Plačala mu je samo delno, stroškov pa je že sedaj 564 din. Moral bo priti dimnikarški zvezdenec, da bo podal svoje serofovno mnenje. Drobni pravd iz mesta je še več.

Mestne pravdarje

Motite se, če mislite da se pravdajo samo podočeljski ljudje. V mestu je dokaj takih, ki so orav hudi pravdarji, ali pa se pravdajo za majhno stvar, ki bi jo lahko uredili doma. Čudovito spretnost in vztrajnost mora imeti sodnik, ki bo moral ugotoviti resnico v pravdnih zadevah naslednikov K. proti glavnemu dediču M. D. To je zelo zajeten spis, poln številnih podrobnosti, da se človeku zamagljajo oči. Stranski dedič ugovarjajo, da je glavni dedič predal prepovedane drobne prodaje, kot so obehalinski in podobna kramarija. Zahrevaajo ponovno ocenitev in razliko, če bodo ocenjeni dražje. Neverjetno, za kakšne malenkosti se pušajo. Tudi advokat, ki sestavlja tako tožbo, mora imeti o-

Človeške slabosti v sodnih aktih

biho merico potrpljenja. Ali ne bi bilo bolje, če b. sorodniki tako zadevo uredili doma med seboj? Ali pa plačilo za dimnikarska dela. Za 36 čiščenj dimnikov je dimnikar zaslužil 847 din ali malo več kot 23 din od dimnika. To mu lastnica hiše na Cankarjevi noče plačati, češ da ni tolikokrat omagal dimnikov. Plačala mu je samo delno, stroškov pa je že sedaj 564 din. Moral bo priti dimnikarški zvezdenec, da bo podal svoje serofovno mnenje. Drobni pravd iz mesta je še več.

Mestne pravdarje

Motite se, če mislite da se pravdajo samo podočeljski ljudje. V mestu je dokaj takih, ki so orav hudi pravdarji, ali pa se pravdajo za majhno stvar, ki bi jo lahko uredili doma. Čudovito spretnost in vztrajnost mora imeti sodnik, ki bo moral ugotoviti resnico v pravdnih zadevah naslednikov K. proti glavnemu dediču M. D. To je zelo zajeten spis, poln številnih podrobnosti, da se človeku zamagljajo oči. Stranski dedič ugovarjajo, da je glavni dedič predal prepovedane drobne prodaje, kot so obehalinski in podobna kramarija. Zahrevaajo ponovno ocenitev in razliko, če bodo ocenjeni dražje. Neverjetno, za kakšne malenkosti se pušajo. Tudi advokat, ki sestavlja tako tožbo, mora imeti o-

Pravični sodbi za tatvino ljudskega premoženja

O dvajsetletni Pavli Lavriha, uslužbenki uprave nepremičnin pri mestni občini Novo mesto, ki je v manj kot enem letu poneverila nekaj nad 400.000 din, ostalo je zaplavlja. Mlada spriznjenka in ne lef, takratni podpredsednik ljudskega odbora mestne občine Franc Matko, sta se zagovarjala pred okrožnim sodiščem 27. decembra 1955.

Lavrihova je nastopila službo pri upravi nepremičnin v Novem mestu 1. maja 1954. V polletju istega leta je prišlo med njimi in šefom do intimnega razmerja, ki je trajalo kot je kazno, do avgusta 1955. Z septembra 1954 je Lavrihova poneverila 10.000 din. To poneverbo je Matko takoj opazil in Lavrihovo tudi opozoril. Da ne bi poneverba prišla na dan, ji je sam posodil deset tisočakov, da je denar vnela v blagajno. Zakaj je to storila, ni bilo pojasnjeno. Ona je na razpravi priznala, da ga je prosila, naj jo prijavlja, če da ne bo zabredla in buje in da bo tudi konec razmerja med njima, on pa je trdil, da je to storil zato, ker ga je prosila, boječ se za službo. Resnica pa je, da sta se že takrat 52 letni lef in 20 letna uslužbenka tikala...

veliko trošila. Ni mogla točno povedati, za kaj vse je ta denar zapravila. Za oblike pravi da je dala okoli 150.000 din, ostalo je zaplavlja v kavarnah, zlasti na dopustu v Splitu in Puli. Odnose s svojim šefom je opisala kot odnose med šefom in podrejenim, ki se truse za službo, zato je morala pristati na tako razmerje. Trdila je, da ji je šef, ko je odkril, da znašajo nje poneverbe že 87.000 din, ob tej priliki sam očital, češ, glej koliko si že pokradla, pa se nikjer ne vidi, da bi kaj imela Teja soobtoženi ni priznal.

V juliju 1955 je povedala soobtoženemu, da je noseča. Po njenih trditvah jo je on pričel takoj nagovarjati, naj si da odpravi plod. Sprva je to baje odločno odklanjala. Na priisk in grožnje pa se vdala in si odpravila plod. To da jo je zlo 6.000 din, katere ji je povrnil soobtoženi, predno je šla na dopust na morje.

Krivda obeh je dokazana, čeprav je očito, da je mlada prejavkova omrežila svojega šefa. Nato pa medsebojne odnose do kraja izkoristila za predrzne ravne ljudskega denarja. Spretna v tatvinah in predrzna kot je bila,

je tudi ob odhodu na letni dopust ponaredila poridilo matičnega urada, češ, da je sklenila zakonsko zvezo s svojim zarocencom, s katerim je šla skupaj na dopust, poridilo pa naj bi ji služilo zato, da bosta lahko stanovala v isti sobi...

Soobtoženi Matko je moral vedeti za njeno početje, zlasti ker je prvo poneverbo takoj odkril, pa kot odgovorna oseba ni nikdar pokrenil, da bi to preprečil. Oboženi je bil tudi nagovarjan za odpravo telesnega ploda.

Pavla Lavriha je bila obsojena na 4 leta stroga zapora, Franc Matko pa eno leto zapora. Za povračilo škode se bodo prizadete ustanove morale obrniti na civilno sodišče. Ko je Lavrihova slišala sodbo in videla, da s svojo zgovornostjo in zavijanjem oči ni mogla prebiti sodni senat s predsednikom-sodnikom Jurjem Pickcom, je pričela hudo jokati.

Tako bi morala jokati predno se je odločila, da seže po družbeni lastnini, pa bi lahko živila in se preživljala pošteno z delom svojih rok kot toliko delovnih ljudi. Stroga, a pravična sodba bo opozorilo vsem, ki jih bi zamikala tuja lastnina.

IZ NAŠIH KRAJEV

Iz Predgrada ob Kopri nam pišejo

O delu mladine v Poljanski dolini je govedal predsednik mladinskega aktivja, ki šteje 40 članov. Na tem sestanku smo razpravljali, kako v letu 1956 poživiti delo mladine. Govorili smo o telesi, vzgoji, o igrar, petju in drugem. Za vse to je pri mladini dovolj dobre volje. Manjka nam samo prostor, kjer bi se mladina lahko kulturno prosvetno izživljala. Vsi prostori so zasedeni in tako ostane mladini samo-dobro volja.

Za lani je pričela mladina z nogaometom in odbojko. Zato je zelo prikladen prostor za združenim domom. Mladina želi, da ji občinski ljudski odbor dodeli ta prostor za športno izživljanje ter tudi drugače skuša pomagati mladini pri njenem strmljenju za razvoj kulturno-prosvetnega dela v Poljanski dolini.

Na novega leta dan sta lovca Jože Dolar in Franc Križman uplenila 120 kg težko divjo svinjo. Kmetje žele, da bi jih uplenili lovci le več, ker jim ta zverjad dela poliet veliko škodo.

Zadnjič je bilo med vestmi iz Predgrada pomotoma navedeno, da je sanitarna inšpekcija izdala dovoljenje za gostilniško obrt Francu Hacetu v Predgradu. Res je, da je sanitarna inšpekcija izdala samo priatek glede higienične ureditve lokala, dovoljenje za obrat pa je izdal občinski ljudski odbor Predgrad.

Dolenjske Toplice ob novem letu

Podjetja in starši v strahkotopiški občini so prisrbeli dovolj sredstev za razveseljenje otrok ob praznovanju noveletne letke. Znatna sredstva je prispeval tudi OLO. Starši topoliškega koloseka okoliša so prispevali 17.125 dinarjev. Spritno tako pomoči, Društvo prijateljev mladine n. bilo težko pripraviti dovolj vsejela malčkom ob novelem letu. Lukovna predstava za solniške in predloške otroke je vse razveselila, tej pa je sledilo še obdarovanje z raznimi dobrotami. Za dijake je bila organizirana tombola.

Čutimo dolžnost, da se iskreno

zahvalimo vsem, ki so prispevali v ta namen, zlasti pa Kmetijski zadrugi Toplice, Gozdnemu gospodarstvu, Kmetijski zadrugi Straža, Okrajnemu in občinskemu ljudskemu odboru, dalje krajevnim podjetjem: Čevljarjski zadrugi Bor, trgovskemu podjetju Toplice, mesarji, gostilni, sindikatu, pekarni, SZDL in Društvu prijateljev mladine, ki so prispevali v denarju in blagu. Pozabiti ne smemo tudi urave Dijaškega doma v Toplicah, ki je za dijake v internatu organizirala družabno večer. Vsi ti so pripomogli, da je bila letošnja noveletna letka lep praznik veselja naše mladine.

DEDEK MRAZ JE V BRŠLJINU OBDAROVAL 230 OTROK

DPD »Svoboda« Bršljin je spoznamo z društvom Prijateljev mladine, društvom žena in SZDL organizirala 30. decembra obdarovanje predloških otrok na območju terena Bršljin.

Deček Mraz se je pripeljal ob 14.30 na tih letov okrašenih kamionih iz Novega mesta v Bršljin, kjer ga je čakala velika množica otrok. Deček Mraz je bil s seboj pa je imel tudi darila, ki jih je izročil bršljinčankam dedku Mrazu. Po kratkem nagovoru najmlajših se je odpravil nazaj v mesto.

Bršljinški deček Mraz je bil nato razdelil darila v združenem domu, kjer je bila na odru zelo lepo urejena noveletna letka s pravičnim gozdnikom.

M. dec. pa so za otroke brezplačno vrtili film »Bagdadski čarobnjak«, ki je bil nabeta do zadnjega kotička.

Za to plemenito akcijo se najlepše zahvaljujemo Društvu prijateljev mladine, podjetju za vzdrževanje prog, Novotoku, Kmetijski zadrugi Novo mesto, gradbenemu podjetju Pionir, kakor tudi vsem tistim, ki so tako lepo urejale oder in razveselile naše najmlajše. Za brezplačni film pa se zahvaljujemo Svetu Svobode in prosvetnih društev okraja Novo mesto.

PREPREČEN SAMOMOR

Na Novega leta dan dopoldne je zdramil mirne Brežane krlik na pomoč. Pod Bregom se je odigravala preslujna tragedija mlade matere štirihi otrok. V valove Krke se je pognala mlajša žena, katere življenje pač ne more biti preveč rožnato. Ne zanima nas, kdo nosi za to krivdo, premleška celotne naše družbe pa je vredno dejstvo, da ima ta žena štiri nepreskrbljene otroke, zaposlitve pa, kot izgleda, nobene. Vsa taka bi sklepali po tem, da je zaposlitve pred kratkim lakala po mestu. Pri skoku v vodo se je zapletla med vrbove vejne in se zanje tudi oprljala, verjetno iz nagiba, da bi se rešila mrzle kopele. Zavrnila je na pomoč. Brežani so hitro prišli, jo potegnili iz vode in odprčili v bolnišnico.

Prav bi bilo, da bi kdo poskrbel za socialno stanje te žene, zlasti pa še njenih otrok.

Dvorska vas potrebuje postajo

Prebivalci Dvorske vasi in okoliških vasi imajo za postajo lesoeno barako. Poloji in v dnehi, ko še ni tako mrzlo, že gre, sedaj pozimi pa je težko čakati na vlak v baraki, ki je brez žigi, zlasti ker imajo vlaki na progih Ljubljana - Kočevje večkrat precejšnje zamude.

Odlok OBLO Novo mesto

1. člen
Do sprejetja občinskega proračuna za leto 1956 a najkasneje 31. marca 1956 se obsejajo proračunske potrebe občine Novo mesto na podlagi trimesečnega plana izdatkov.

2. člen
Zneski dohodkov in izdatkov, potrebni za izvedbo proračuna, podlagi tega odloka, so sestavni deli proračunskih dohodkov in izdatkov občine Novo mesto za leto 1956.

3. člen
Ta odlok velja od objave v Uradnem vestniku okraja Novo mesto, uporablja pa se od 1. januarja 1956.

Novo mesto, dne 21. 12. 1955

Predsednik OBLO: Maks Vale

10 buteljki izbranega vina - to je darilo ZTP Novo mesto. Ne poznate kratice? Zadržite trgovsko podjetje Novo mesto.

Kako je z mlevsko merico

V uredništvu prihajajo številna vprašanja, kako je s plačilom prometnega davka na mleče žita in mlatišniško merico. Več dopisnikov navaja, da ponekod ta prometni davek pobirajo, drugod pa ne. Prav tako, da so eni mlatišničarji pobirali mlatišniško merico, drugi pa ne.

Vsem tem lahko pojasnimo, da sta obe uredbi, to je za plačevanje prometnega davka na mlatišniško merico, zveznega zakonodajstva in v celoti veljavni za vsa

država. Odločba o prodajnih cenah za žita in mlečake izdelke, ki je bila objavljena v uradnem listu FLRJ dne 11. julija 1955, med drugim točno navaja, da morajo vsi mlatišničarji, kot takso od meljave 2 dinarja za vsak kilogram namlete krusne, pšenične, ržene in koruzne moke; 3 din za vsak namleti kilogram bele moke in zdroba. Takso od meljave morajo vplačati tudi lastniki mlinov, kadar meljejo zask. Za kršenje teh predpisov so predvidene stroge kazni.

Posestnica Ana Jonke iz Predgrada bi bila kmalu ob kravo. Gnala je napajati živino v lužo v sosednje Jelenje vasi. Ker je vasi studenec zraven luže in nezavaran, je krava skočila vanj. K sreči so bili v bližini delavci, ki so škropili sadno drevje in so pomagal rešiti kravo. Da ni tak studenec tudi preveč higieničen, ker ima živina dostop do njega, je več kot razumljivo. Skrajni čas je, da bi se vasi odbor pobojal za to stvar ter poskrbel, da bi bil studenec zavarovan pred živino in da bi bil bolj higienično urejen.

Nočni počitek motijo

V vasi Luža je še vedno nekaj fantov, ki imajo čudno vzgjo. To so mladinci od 18 do 20 let. Radi se napijejo, potem pa ne vedo, kaj početi, da bi tudi drugi vedeli, da so se ga napili. Takrat se po navadi podajo v sosedne vasi. Seveda prihujajo v vas z vpijem, čeprav v nočnih urah, kot bi hoteli reči, da so sedaj neomejeni gospodarji. Niče nima nič proti, če pridejo lepo v vas in tudi če kako lepo zapoje, vendar je treba pri tem poznati mero in oliko ter spoštovanje do ljudi, ki si žele po trudopolnem delu počitka.

Novoletni lovski blagor

Člani Lovske družine v Dobropolju so marjivi in delavni. Tudi prvi dan letošnjega leta jim je prinesel srečo. Uspelo jim je ustreliti tri divje prašiče. Ščetinarji, ki so jih ustrelili, so kar precej tehtali. To je vsakekar dober lovski plen in tudi lovci so zadovoljni.

Zelimo, da bi se enkrat prenehali s takim prihajanjem v vas in z vpijem in ponečevanjem po sosednih vaseh. To tudi ni nič lepo spominjalo za mladino, če zna samo pogoviliti!

F. K. Občine.

Spomini na silvestrovanje

Silvestrovanje je za nami. Kako ste ga slavili pri vas? Za prebivalce Ribniške doline je znano, da so veseli ljudje, tako so seveda tudi prihod novega leta proslavili v velikem stilu. Proslavljali so povsod ob harmoniki in plešu in seveda vinu. Naj se omenimo, da je v Sušju tamkajšnje kulturno-umetniško društvo uprizorilo na silvestrov večer dve zabavni komediji »Gumba« in »A-nalfabera«. Nastopili je tudi moški pevski zbor z lepim spreedom narodnih pesmi. Tako je bilo silvestrovanje v tem kraju ob veliki udeležbi ljudi res lepo.

Kolektiv Trgovskega podjetja TREBNJE

s svojimi poslovalnicami v Trebnjem in na Mirni nudi potrošnikom vse vrste blaga po nizkih cenah.

Prva nagrada je odnesel Tone Škerij

Zelo dolgo se ni zbralo na kakem tekmovalju toliko šahistov kot na noveletnem nastradem hitroturnirju v Novem mestu. Udeležilo se ga je 26 šahistov iz okraja in član USK Olimpija, prvokategorski Šušnik. Lepo knjžne nagrade domačega šahovskega društva in šahovske zveze Slovenije so gotovo pripomogle k taki udeležbi.

Udeleženci so bili razdeljeni v tri skupine. V prvi so bili Sila, Kobler, Saranovič in Primo. V drugi so bili Šušnik, Šušnik in Fink. V tretji so bili Šušnik, Šušnik in Fink. Tudi tretja skupina je bila zelo izenačena.

Smučarski tečaj na Polzevem

Društvo učiteljev in profesorjev telesne vzgoje okraja Novo mesto je organiziralo letos smučarski tečaj za učitelje in profesorje na Polzevem. Pod vodstvom smučarskih vaditeljev tovariša Otonija in Bukovca se na šar kar zadovoljivem snegu načrno urimo in tem lepem športu, da bomo lahko v delu doma mlade smučarje. Učimo se vseh elementov smučanja (tudi padanje, katerega ni ravno malo). Za razvedrilo nam skrbi navdušen skakalec Urbaj, kateremu smo na hitro roko zgradili skakalnice. Njegov trenutni rekord je 24 metrov. Pripravljeni smo, da nam bo tečaj veliko koristil za uspešno učenje mladih smučarjev. Zalostno pa je, da se tečajja udeležuje le 3 tečajnikov, čeprav je vsa oskrba brezplačna.

Kronika nesreč

V zadnjih štirinajstih dneh so se ponorečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Lukšiča Franca iz Irče vasi je pred neko gostino v Novem mestu udari Stanežil Adolf iz Gornje vasi in mu poškodoval spodnjo čelust. Krovat Jože iz Irče vasi je pri sekanju jerv poškodoval palec leve roke. Jerin Srečko iz Gorenje vasi se je doma opekeli po obrazu, ko se je igral ob štedilniku. Škrbec Alojz iz Jugorja je v Gorjanjih povozil voz in mu poškodoval hrbtnico. Pele Stane iz Prevalj je padel doma in si poškodoval desni kololec. Klementiča Antona iz Krupe je

MLINSKA INDUSTRIJA LJUBLJANA
LIKOZARJEVA 8 — tel. 30-528, 31-573

z obrabi

Beričevo, Bistra, Fužine, Gameljne, Logatec, Vliš, Vrhnika in Remontne delavnice

se priporoča odjemalcem in streže po želji ter naročilu z vsemi mlevskimi izdelki.

DOLENJSKI OBVEŠČEVALEC

KINO

»KRKA« — NOVO MESTO: od 13. do 16. januarja: ameriški film »Rdeča reka«. Od 17. do 19. januarja: francoski film »Sužnji«.

KINO DOM JLA — NOVO MESTO: od 10. do 12. januarja: francoski film »Gremo v Monte Carlo«. 14. in 15. januarja: ameriški film »Tramvaj poženje«. Od 16. do 19. januarja: finski film »Pecelj«.

DOL. TOPICE: 14. in 15. januarja: avstralski film »Hammer«. CRNOVELJ: od 12. do 15. januarja: finski film »Porčni venec«. 17. in 18. januarja: ameriški film »Mesto izida«.

GRADAC: 14. in 15. januarja 1956: mehlički film »En dan življenja«. 18. januarja: ameriški film »Ljubimeci iz Toleda«.

Potujoči kino Novo mesto

predvaja ameriški film »Odšel brez naslova«:

v Malem Slatniku: v petek, 13. januarja, ob 18. uri. V Ovčah ob Krki: v soboto, 14. januarja, ob 18. uri. V Skočanju v nedeljo, 15. januarja, ob 18. uri in v Smarjeti: v nedeljo, 15. januarja, ob 18. uri.

MALI OGLASI

MIZARSKEGA POMOČNIKA s večletno prakso sprejemam. Zaposlitev stalna. Potrebne poskije: le na naslov: Perko Ignacij, Birčna vas.

UGODNO PRODAM sobno starinsko kredenco z marmornato ploščo št. 78, furnirano, dobro ohranjeno. Tudi: želez. Hraštovica 1, v Pol. Mokrkonog.

PRODAM HISO v Dolenji Straži. Naslov v upravi lista.

UGODNO PRODAM pogrezljiv ali vrtični stroj znamke Pfaff, Naslov v upravi Dolenjskega lista.

UGODNO PRODAM 2 dobro ohranjena postelji, 3 nočni omari, 2 stola in mizo. Naslov v upravi Dolenjskega lista.

PRODAM VINOGRAD 25 a in zidnico s pritikalnimi na Ljubnu pri Dolenjskih Toplicah. Ponudba na naslov: Fuks Terenzija, Dol. Toplice 86.

Gospodinjstvo pomočnica

spravno in pošteno delko, vajeno vseh hišnih del, z gospodinjstvom tečajem, sprejemam. Pisemne ali osebne ponudbe na naslov: Zelinka Meta, Ljubljana, Celovška cesta 36.

ODDAM V NAJEM garažo za osebni avtomobil. Naslov v upravi lista.

V NEDELJO, 1. JANUARJA 1956, sem zbruba v Novem mestu uhan (ženska glava) od Titovega terga do hotela Kandija. Poštenega najditelja prosim, da ga za nagrado vrne v upravo Dolenjskega lista.

Novo mesto

V preteklih štirinajstih dneh je bilo rojenih 19 dečkov in 30 deklic.

Porežili so se: Ljudi Martin, delavec iz Novega mesta, in Oviček Martina, delavica s Hriva. Končija Franc, čevljarček, pomočnik in Zaletež Darinka, gospodinjstvo pomočnica, oba iz Rumanje vasi. Hrušovar Franc, skidistični in Hočevar Ana, bolničarka, oba iz Trbovelj. Barborč Ivan, sin kmetovalca iz Jurne vasi, in Berčec Franciška, hči kmetovalca s Pristave, Galjševč Munever, godbenik iz Sarajeva, in Zoran Staničinja, delavica iz Novega mesta, Slančnik Zdravko, učitelj, in Tišovec Ivana, učiteljica, oba iz Zagradca. Kovarčič Jože, trgovski pomočnik iz Gabrja, in Brudar Franciška, knjižgovočnica iz Skočjana. Strajnar Jože, pekar, in Brudar Jožeta, delavka, oba iz Novega mesta.

Prečna

Umrlji so: Jelenc Vincenc, upokojeni mizar, 73 let, iz Novega mesta. Cesar Marija, posestnica, 59 let, v Brezovec, Bar M. lan, nočni čuvaj, 86 let, iz Ribnice.

Gotna vas

Umrlja sta: Bele Alojz, kmetovalec, 73 let, iz Dol. Težke vode, in Pavlin Ana, roj. Medič, kmetovalka, 38 let, s Potovega vrha.

Kočevje

V času od 24. decembra 1955 do 1. januarja 1956 so bili v Kočevju rojeni trije dečki in tri deklice. Umrl je oče: Pirman Egon, 8 mesecev, iz Kočevja.

Parok ni bilo.

IZ NOVOMEŠKE RODNIŠČICE

V preteklih štirinajstih dneh so v novomeški porodnišnici rodile: Pfoht Milka iz Jurke vasi — deklco, Malar Franciška iz Kočevja — dečka, Franko Franciška iz Ločne — deklco, Zagar Marija iz Kočevja — deklco, Brunskič Amalija iz Jaskovca — deklco, Rodič Terenzija iz Prečne — dečka, Sobar Anica iz Vrhnih sel — deklco, Konda Fani iz Jospidola — dečka, Pust Zofija s Roga — dečka, Sukič Marija iz Badnje vasi — dečka, Čuček Božika iz Kočevja — dečka, Kašnik Jožeta iz Novega mesta — dečka, Butala Helena iz Zemlja — deklco, Perko Slavica iz Pustega Gradca — dečka, Kapuš Tomžka iz Prečne — dečka, Lukac Olga iz Ljubljane — deklco, Jukič Terenzija iz Vel. Orehka — dečka, Marečič Katarina iz Sodevecev — dečka, Glavan Milka iz Gor. Sela — deklco, Švigoč Vera iz Svete deklco, Dvojnič Zalika s Ostroga — dečka, Sever Angela iz Zalne — dečka, Zamida Albinca iz Gomile — deklco, Povše Marija iz Dol. Podboršta — dečka, Lah Marija iz Miroke — dečka, Koba Slavica iz Špeharjev — dečka, Vrščak Marija iz Zloganjev — dečka, Poštare Martina iz Stare cerkve — deklco, Slak Ana iz Trebnega — dečka, Kovarčič Marcella iz Cegelnice — dečka, Simc Anica iz dečka, Kranti Rozalija iz Šentkvasice — deklco, Rozman Kristina iz Zdinje vasi — deklco, Bradec Jožeta iz Ločke vasi — deklco, Podgornik Jožeta iz Pirana — deklco, Istad Brigita iz Novega mesta — deklco, Zupančič Marija s Zvezda — dečka, Koševar Štefica iz Kočevja — dečka, Cepon Milka iz Smolenje vasi — deklco, Zura Ivanka iz Zagrada — deklco, Kordil Marija iz Mošnja — deklco, Kozan Marija iz Trbušev — dečka, Prosen Rozalija iz Dol. Kamenja — dečka, Krall Vera iz Plemberka — deklco, Blitnik Vera iz Pončev — dečka, Znidar Ančka iz Novega mesta — dečka, Stefančič Angela iz Gor. Vrhipola — deklco, Mavrin Jožica iz Volje vasi — deklco, Koba Marija iz Radencev — deklco, Sere Angela s Poljan — dečka, Mednar Marija iz Brezovice — dečka, Kramar Rozalija iz Šentlurja — deklco, Bukovec Marija iz Korokse vasi — dečka, Konda Marija s Starhovega vrha — deklco.

SPORT IN TELESNA VZGOJA

Odmev na novoletno športno anketo

Novoletna športna anketa Dolenjskega lista je bila v glavnem dobro sprejeta. Vsi priznavajo, da so take ankete zanimive in pravične za vedno ljubiteljev športa in zlasti za vse v račun končni izid ankete. O vrstnem redu so komentirali različni. Javno je, da vseh ni mogoče zadovoljiti. Tako nastanejo sprva vedni razočaranja, ki niso prekritja v glavnem proteste, kjer se poleg raznih drugih vzrokov za končni rezultat omenja še klubsko in pripravnost, čeprav o tem, posebno v tej anketi, ni govora. Tudi občini nepoznavanja položaja, skrajna neinformiranost o dolenjskem športnem življenju so odveč.

Da ankete je konec in nič ni močeno spremeniti. Kastelice je res med najboljšimi kopališči (mladinci) v Evropi, ni pa zato nič, da je tudi najboljši dolenjski športnik, kee so tu še drugi momenti, ki vplivajo odločilno na sam rezultat — rekord. Govorili smo o rekordnih nastopih mladincev, s športni delavci, ki imajo v mezinu vsa športna dogajanja v bližini in daljni okolici. Vsi so dali prednost vsestranosti pred rekordom, posebno je ta vsestranost na tako visoki stopnji kot je Čihalova. Čihal, ki je bil letos izvoljen za najboljšega, je dosegel vrhunске rezultate v vrsti atletskih disciplin, ki niso nič manj važne kot Kasteliceva. Niha ni zanjal in ne zanika, da Kastelice zasluži visoko mesto, to, da Čihal je zaslužnejši. Tako je mnenje anketrancev.

Da se potem ne more nihče sklicevati, tudi tov. Molik ne, na neobjektivnost n celo klubsko anketiranje, naj naredim naslednji primer, katerim je bil tov. Molik seznanjen, ko je zvezel za izid ankete. Čihala nisv, v spornih delavcih, ker ti anketaštev sploh niso vrtili (iz neznanh vzrokov niti eden) in so bili zato anketrancev iz noveletnega okraja. Kako je potem mogoče govoriti o klubštvu? Če bi štanovali tudi Kočevci, bi bil rezultat verjetno lahko samo v širji v Čihalovo korist, na tudi tedaj ne bi bilo mogoče govoriti o neobjektivnosti, ker bi bil naskot tako velik, da bi razbili ni vsako namizvanje na storjeno krivico. Anketa je odraz javnega mnenja v tem okviru športnih in telesnovzgojnih delavcev in je zato mnenje posameznika le deček

KAKO JE S PARTIZANOM V RIBNICI?

Marišak silimo in beremo o uspešnem delu TVD Partizan v tem ali onem kraju, le o TVD Partizan v Ribnici se malo sliši. Kaj je temu vzrok? Glavni je gotovo ta, da primanjkuje vaditeljev in denarja. Zaradi tega se je, kjer imajo potrebne pogoje za razvoj, odkar je v Ribnici prevzel vodstvo društva tovariš Škrabec, je delo nekoliko oživelo, nčrta imajo atletski stadion, ki bo za desetem bregu Bistrice, ter smučarsko skakalnico v Veliki gor. To so sicer lepi načrti, ne vemo pa, kdaj bodo uresničeni. Imamo namreč izkušnje, da je le veliko lepih načrtov v Ribnici ostalo neuresničeno.

Fink vodi na prvenstvu Novega mesta

7. Dolenjska Ribnica ima več sekcij: namizni tenis, odbojko, črna telovadba in drugo. Rebi pr program, da razen namiznega tenisa in samo deloma redne vadbe ni resnega dela. Pred leti, ko sta vodila mladince Veselj in Podboj, je bilo v telovadnici zelo živo. Odkar sta ta dva odnehala, ni nobenega vaditelja. Mladine za vadbo je dovolj, a žal je pri telovadbi največkrat sama občista in nevarnost, da se kdo poškoduje, ker ni strokovnega vodstva. Zaradi vsega tega, je telovadcev čedalje manj. Vadijo le naj-

bolji vrtni, pa se ti so dostikrat presenečeni, ker ne dobe ključa od telovadnice. Hišniku je namreč naročeno, da ne sme odpreti telovadnice, če ni vaditelja. S ta ovira in izgovori bi že lahko enkrat nebah, saj je splošno znano, da vaditeljev ni. To pa še vendar ni razlog, da bi morala vsaka telovadba popolnoma prenehati. Tako je mladini večkrat vstop v dvorano onemogoten, telovadcev pa je vedno manj.

Upam, da se bo tudi v Ribnici našel nekdo, ki bo prevzel vadiatelstvo in poživil delo ribniške »Partizana«.

Fink vodi na prvenstvu Novega mesta

Ze decembra se je pričel šahovski turnir za prvenstvo Novega mesta. Turnirja se udeležuje 12 šahistov, ki so se plasirali s obeh poletnih turnirjev (ali pa so imeli prost vstop).

Do sedaj je bilo odigran pet kol. Po petem kolu je v vodstvu Fink Stana s 3 in pol točke (12 šahistov, ki so se plasirali s obeh poletnih turnirjev, ali pa so imeli prost vstop).

Do sedaj je bilo odigran pet kol. Po petem kolu je v vodstvu Fink Stana s 3 in pol točke (12 šahistov, ki so se plasirali s obeh poletnih turnirjev, ali pa so imeli prost vstop).

Nagrajeni razstavljalci kmetijskih pridelkov v Metliki

Kot smo že poročali, je bila v Metliki za občinski praznik od 20. do 27. novembra 1955 velika razstava kmetijskih pridelkov. Pomen te razstave ni bil velik samo za metliško občino, pač pa za ves širši okoliš. Pokazala je, da si napredno kmetijstvo krepko utira pot tudi v tem koncu Bele krajine. Na željo vseh, ki so si to lepo razstavo ogledali in na željo razstavljavcev, objavljamo imena kmetovalcev, ki so za razstavljene pridelke ali živino na tej razstavi prejeli priznanje.

Za razstavljene pridelke kmetijstva in vrtnarstva so prejeli: Trsnica in drevesnica Metlika priznanje in 2.000 din; Janko Pečarič, Curile, priznanje in 1.000 din; Janko Bračička, Metlika, priznanje in 1.500 din; Kmetijsko posestvo LOG priznanje in 2.000 din; Marija Brodarčič, Krasince, priznanje in 1.500 din. Nagrado po 500 din so v tej skupini dobili še: Leopold Weiss, Metlika, Manek Fux, Metlika, Ivan Črnčič, Metlika, in Marija Kure, Griblje.

Diplome, srebrne medalje in po 2.000 din nagrade za razstavljene sadje so dobili: Jože Suklje, Trnovce, Trsnica in drevesnica Metlika in Mirko Trampuž, Metlika. Martin Plut iz Draščev je prejel za razstavljeno sadje priznanje; Jože Šlane iz Berčic nagrado 1.500 din; Martin Brodarčič iz Rosainc nagrado 1.500 din; Po 1.000 dinarjev so v tej skupini prejeli: Janko Pečarič iz Curil, Anton Zeljko iz Gor. Suhorja, Anton Pezdir iz Siamne vasi, Jože Nemanič iz Zelebeja in Uroš Kastelic iz Metlike.

Zelo veliko priznanj in nagrad so prejeli kmetovalci za razstavljeno vino in žganje. Jože Jaklič iz Gabrovca je prejel za laški riling diplom, srebrno medaljo in 2.000 din nagrade; Anton Pečarič iz Draščev za belo mešano vino diplom, srebrno medaljo in 2.000 din; Trsnica in drevesnica Metlika za mešano belo vino diplom, srebrno medaljo in 2.000 din; vinarški odsek KZ Metlika za belo mešano vino diplom, srebrno medaljo in 1.500 din; Jože Plešec iz Zeleznic za črno vino diplom, srebrno medaljo in 2.000 din; vinarški odsek KZ Metlika za črno vino diplom, srebrno medaljo in 2.000 din; kmetijska zad. Suhor za žganje-slivovko, diplom in srebrno medaljo; Anton Pečarič iz Draščev za modro frankinjo, diplom, srebrno medaljo in 1.500 din.

Bronaste medalje so prejeli

Za bela vina: Miha Muc, Vidošiči, Martin Plut, Vidošiči; Jože Pečarič, Curile, Janec Gornik, Gabrovce; Jože Nemanič, Božakovo; Anton Nemanič, Božakovo; Janec Kozjan, Božakovo; Anton Cajnar, Križevska vas; Niko Pečarič, Draščiči; Anton Oberman, Draščiči; Anton Prus, Krmačina; Anton Kastelec, Krmačina; Rudi Štefančič, Draščiči; Anton Kočever, Božakovo; Ivan Kobe, Zelebej; Jože Guštin, Draščiči; Ivan Kastelic, Draščiči; Anton Simonič, Draščiči; Mirko Trampuž, Metlika; Janko Pečarič, Curile; Esane Slobodnik, Siamna vas; Anton Mavrečič, Boldraž; Jože Kozjan, Božakovo; Karel Steznar, Metlika; Alojzij Šlane, Siamna vas; Bara Guštin, Draščiči; Stanko Nemanič, Grabrovec; Anton Vukšinič, Grabrovec; Jože Le-

in po 500 din nagrade: Anton Rajk, Bojanja vas, Janec Škof, Suhor in Marko Štefančič iz Križevske vasi.

Nagrade za plemensko živino in ostalo sodelovanje

Za razstavljeno plemensko živino so prejeli diplome in nagrade: Jože Šlane iz Berčic za kravo Čito diplom in 3.000 din; Trsnica in drevesnica Metlika za kravo Siva diplom in 2.500 din; Jože Bajuk iz Draščev za telico Riža diplom in 2.500 din; Jože Bajuk iz Curil za kravo Miška diplom in 2.000 din; Jože Bajuk za telico Murka diplom in 2.000 din; Zarko Mežnaršič za telico Jera diplom in 1.500 din. Kmetijsko posestvo LOG in Drevesnica ter trsnica Metlika sta dobili diplomi za priznana živino.

S kmetijske razstave v Metliki (Foto Fabjančič, Metlika)

Škanec, Božakovo; Anton Nemanič, Draščiči; Franc Pezdir, Draščiči; Anton Bajuk, Draščiči; Anton Starešinič, Draščiči; Jože Simonič, Draščiči; Marija Slobodnik, Vidošiči, in Franc Kraševc, Lokvica.

Za črna vina so prejeli bronaste medalje: Anton Vukšinič, Križevska vas; Anton Oberman, Draščiči; Anton Bučar, Draščiči; Anton Plut, Draščiči, Jože Bajuk, Draščiči, in Jože Simonič, Draščiči. Za modro frankinjo je prejel bronasto medaljo Anton Črnugelj iz Grabrova, prav tako pa tudi Marko Nemanič iz Draščev za burgundeč, Stanko Nemanič iz Grabrovca za žganje slivovko in Trsnica ter drevesnica Metlika za sadno mešano žganje.

Za razstavljene predmete iz čebelarstva so prejeli diplome

Poleg navedenih so dobili diplome kot priznanje za sodelovanje na razstavi, za raz-

Vsi navedeni razstavljalci so poleg diplom, medalj in nagrad prejeli še po eno knjigo »Kmetijski teden v Beli krajini«. Da je kmetijska razstava v Metliki tako lepo uspela, imajo poleg razstavljavcev velike zasluge še Okrajna zadružna zveza za Novo mesto, kmetijska šola na Grmu, »Gosad« Novo mesto, Agrotehniko Ljubljana, Kmetička knjiga Ljubljana, Trsnica in drevesnica Metlika, KZ Metlika, Kmetijsko gospodinjstvo šola Gradac, vse zadrage iz občine Metlika, KDZ Griblje, Lekarna Metlika, zlasti pa tudi občinski ljudski odbor s predsednikom Jakličevičem na čelu, ki je nudil vso strokovno in organizacijsko pomoč, kot tudi vsi ostali, ki so sodelovali pri pripravah in izvedbi razstave. Po bodo za to razstavo je dal predsednik in upravni odbor KZ Metlika

ZANIMIVOSTI

Zagrebčani pa mleko in voda

Zagreb je veliko mesto in potroši na dan tudi okrog 70 tisoč litrov mleka. Mestna mlekarica uspe dati na trg komaj 20 - 25 tisoč litrov mleka, ostalih 40 tisoč pa ga prinese mlekarji iz okolice - »kantari« ali »pokučarici«, ker ga raznašajo strankam na dom. Tega mleka seveda ni mogoče kontrolirati tako, kakor mleko Mestne mlekarne, vendar so analize pokazale zanimivo stvar. V teh 40.000 litrah mleka, ki ga vsako jutro prinese v Zagreb pravcarke kolone »kantarijev«, je mleka le 32.000 litrov, 8.000 litrov je pa v njem vode. To mleko je dražje, ker ga dobijo stranke na dom, »kantariji« pa tudi nimajo nobene posebne režije - 40 - 50 din liter. Račun pokaže, da Zagrebčani plačajo na dan za vodo, ki je v tem mleku, 320.000 din, na leto pa 120 milijonov.

Žalosten lovski plen

Ljubiteljev lova je tudi v Ameriki veliko. Zal pa večkrat poleg divjačine pada tudi precej lovčev. Tako je bilo letos že v začetku lovske sezone v Michiganu ubiti kar sedem lovcev, ki so šli na srnjake. V Ohio so bili prvi dan mrtvi trije lovci, eden od teh od kapi.

Krojaški rekord

Časopisi so bili poročali o krojaču Mati Džidarju, ki je napravil mosko obleko iz 2,65 cm blaga. Njegov rekord je pa sedaj poškotal Josip Vignjevič, krojač v Zadru. »Odišol sem se, da pobijem Džidarjev rekord. Kupil sem 194 cm blaga, širine 154 cm in naredil mosko obleko št. 48. Ko sem obleko končal, sem

stavljeni predmete, za uspešno organizacijo dejavnosti in podobno še: Trsnica in drevesnica Metlika kot celota; Kmetijsko posestvo LOG Metlika, kot celota; Kmečka delovna zadruga Griblje za razstavljene kmetijske pridelke; »GOSAD« Novo mesto za razstavljena zdravilna zelišča; Lekarna Metlika za razstavljena zdravilna sredstva; Kmetijsko gospodinjstvo šola Gradac za razstavljeno vloženo sadje, sadne sokove in zelenjavo; kmetijska zadruga Suhor kot celota; živinorejski odsek kmetijske zadruge Metlika; čebelarški odsek KZ Metlika; vinarški in sadjarski odsek KZ Metlika; mlekarica KZ Metlika; Elvira Pahor za razstavljeno ročno dela; Martin Brodarčič, predsednik upravnega odbora KZ Metlika za prizadevanje pri organizaciji razstave; Kmetijska zadruga Metlika kot celota; Anton Vrančič iz Bojanje vasi za razstavljeno zdravilna zelišča in revirno gozdno nadzorstvo Metlika za gozdarsko razstavo.

Vsi navedeni razstavljalci so poleg diplom, medalj in nagrad prejeli še po eno knjigo »Kmetijski teden v Beli krajini«.

Da je kmetijska razstava v Metliki tako lepo uspela, imajo poleg razstavljavcev velike zasluge še Okrajna zadružna zveza za Novo mesto, kmetijska šola na Grmu, »Gosad« Novo mesto, Agrotehniko Ljubljana, Kmetička knjiga Ljubljana, Trsnica in drevesnica Metlika, KZ Metlika, Kmetijsko gospodinjstvo šola Gradac, vse zadrage iz občine Metlika, KDZ Griblje, Lekarna Metlika, zlasti pa tudi občinski ljudski odbor s predsednikom Jakličevičem na čelu, ki je nudil vso strokovno in organizacijsko pomoč, kot tudi vsi ostali, ki so sodelovali pri pripravah in izvedbi razstave. Po bodo za to razstavo je dal predsednik in upravni odbor KZ Metlika

„Kajuhovi“ v Novem mestu in Črnomlju

Svet Svobode in prosvetnih društev novomeškega okraja je organiziral gostovanje znanega in kvalitetnega harmonikarskega zbora »Kajuhovi« iz Ljubljane. Harmonikarji bodo nastopili v soboto 14. januarja ob 16.

svad. Harmonikarji so goste tako navdušili, da so se sicer resni in zadržani diplomati zgrnili v krog in zaplesali nekaj kot, ki so jih »Kajuhovi« dodali... O uspešnih nastopih ljubljanskih harmonikarjev v tujni govornici tudi kritične tuji časopisov. Tako je dnevnik Rheinische Post 19. novembra 1955 pisal: »Devet mojstrov akordeona sestavlja skupino, ki je pršla iz Jugoslavije in ki jo je vodil kras-

ni temperament prof. Janeza Kuharja. V barvitih narodnih nošah so nastopili igralci v prvem delu z jugoslovanskimi skladbami. ... Mojstrica skladnosti v igri je bila nadvse presenetljiva, kar pa ni bilo mogoče pripisati le slučajju ali improvizaciji. Prav ta enotnost je tisto, kar pritegne. ... Drugi del so obsegala dela zabavne glasbe in odlični izoper. Toda kaj bi pomenele vsa natančnost, če bi ne bilo v igri tistega temeljnega »nekeja«, kar edino more z umežbana igre ustvariti doživljaje, ki te vsega prevzame...»

Tako in podobno ocenjuje tuji tisk gostovanje »Kajuhovih« harmonikarjev. Zbor se je v veseljem odzval vablu novomeškega Sveta Svobode in prosvetnih društev, zato nikar ne zamudite koncertov v Novem mestu in Črnomlju! - Tudi van bodo ostali umetniki harmonike v nepozabnem spominu!

Stal sem navidez tako brezskrbno in hladnokrvno, ko da se me vse to ne tiče, ko da mi ni mar usode, tako flegmatično, ko dobri vokal Švejk, ki se ni nikdar ničesar bal. V resnici pa so bile tiste sekunde grozne, neizrekljivo strašne. Razmišljal sem s tako naglico, da mi je hotelo razgneti glavo.

Kako so kostanjeviški lovci naskočili prašiča

Člani lovske družine Kostanjevica smo nestrpno pričakovali prvi sneg. Računali smo, da nam bo bela odeja izdala skrivališča črnharjev. Končno smo ga v drugi polovici decembra je dočakali. Snega je zapadlo toliko, da smo mogli slediti divje prašiče v krakovskem gozdu.

Sofer Jože, ki dnevno prevaja s kamionom cviček vinarске zadruge je zapazil v svežem snegu sledove divjega prašiča, ki je na dveh krajih prečkal cesto. Jože ni več držal. Ustavil je kamion in šel pogledat, kam vodi sled. Mrcina jo je mahnila proti Krki, kot da hoče prepla-

vali reko in jo ucveteti v Opatov goro. Štetinarju pa se je zdelo voda menda premrzla, zato je zavil nazaj v Krakovo.

Jože se je vrnil z vožnje že predpoldan. Hitro je ukrenil vse potrebno za pogon. Ze ob 13. uri smo trije, z lovsko bojevitostjo dobro založeni lovci odkorakali:

po merjaščevi sledi. Toda v gozdu je zmanjkalo snega in sledu. Pa ne popolnoma. V gozdu, nepreohodno gmrovje je vodila sled. Toda ni mogoče, da bi se prašič ustavljal v tako majhnih goščih, v kateri je samo nekaj starih vrb, ki nudijo za tolikoše divjemu mačku. Ko smo odkrili še svežo sled mačka, se je razvila strokovna debata. Kaj če ni to »prašič«, ki ga zasledujemo? Ne, je odlično zavrnil Jože in zadrževal, da dobro ve, da je prašič parkljasta divjad, maček pa ima tace.

Kmalu smo na naše veselje ugotovili, da je prašič čisto blizu nas in lahko poslušna naša strokovna razglabljanja. Bojni načrt je bil hitro napravljen. Z Jožetom se postaviva na stojišči, Ivanu pa narotiva, da mrcino potihno zbudi in napoti kamor je treba. Kaj kmalu jo je prašič res čisto mirno primahal na 20 korakov do Jožeta in mu menda še želel dober pogled. Trije zaporedni strelji so pretrgali gozdno tišino. Prašič pa se je elegantno obrnil in po goščavi odšel proti Ivanu. Ta je iz ne vem kakšnih razlogov prečen hitrost štetinarja in postal strel daleč pred njegov rilec. Menda si je mislil; kaj če se pošast zakadi vame? Sigurnost je sigurnost!

Po končanem pogonu smo ugotovili, da je prašič s tem lov-

skim žegnom lepo nadaljeval svojo pot. Naša pot nazaj proti domu je bila dolga, vendar prekratka, da bi lahko kontrali razpravo o prašiču, o učinku lovskih pušk in o stotinah raznih vzrokov za neuspeh. Debata se je nadaljevala zvečer na lovskem posvetju, ki ga je sklical Stefan. Govorili smo vsi, poslušal pa nihče, le Stefan je od časa do časa rekel svoj »Ja, ja, saj sem vedel, kaj se bo zgodilo«.

Ivan G. pa še ponoči ni mogel spati. V sanjah ga je zbujal prašič, ki se je kot velika črna pošast valil proti njemu. Skočil je s postelje, zbujal še nas ostale in nadaljevali smo lov. Tokrat je prevzel operativno vodstvo Milan upajoč, da prašiča že držimo za rep. Pa spet ni bilo nič. Naš podvig se je končal skoraj tragično. Namesto prašiča smo dobili polne škornje mrzle vode, ki je sicer blagodejno vplivala na našo lovsko razgretost. Tudi Ivan, ki je imel gojzeric, je bil deležen vode, saj je nekajkrat krepko stopil do kolena globoko v krakovske mineralne vrele...

T. F.

Naš podvig se je končal skoraj tragično. Namesto prašiča smo dobili polne škornje mrzle vode, ki je sicer blagodejno vplivala na našo lovsko razgretost. Tudi Ivan, ki je imel gojzeric, je bil deležen vode, saj je nekajkrat krepko stopil do kolena globoko v krakovske mineralne vrele...

T. F.

OKROGLE

AVSTRIJSKI OREL
Miha s Kukovca je za časa avstrijske monarhije prišel na sodišče. Na steni je visel državni grb - dvojavni orel s krono in Miha se je ves zalegal vanj. »Kaj pa tako gledate v krono njegovega kraljevskega in cesarskega veličanstva Avstrije in Ogrske?« ga je uprašal sodnik.

»O, premissiam, koliko je tale pič pozobal kranjskih piščancev,« je odgovoril Miha.

VIHAR NA OBZORJU
Mladi soprog je prišel na postajo čakati ženo. Pripelje vlak, žena izstopi, z njo pa tudi mati. »Kaj ti nisem brzojavila, da priidi sama, brez tavičev?« je mladi mož pošet-petal ženi. »Oh,« je posepetala žena nazaj, »saj ravno o tem se hoče mati pomeniti s teboj - brala je namreč brzojave.«

NESPORAZUM
Oče Matic je v Ljubljani obiskal sina in njegovo družino za rojstni dan. Zbranih je bilo več gostov in med pomemni so prišli tudi na leta. »No, oče Matic,« pravi neka starejša dama, »koliko let bi vi meni dali?«

»Eh, sirota, kaj ti jih bom dalaj, saj jih imaš že tako preveč,« je odgovoril Matic.

NOVOLETNA
»No, Janec, kako si kaj dočkal novo leto?«
»Eh, slabo, ko so ljudje tako brezobzirni! Ko so vroti jutru odhajali iz kavarn in gostiln, so ti zlodji kar po meni hodili.«

VRED ODLIČNIM TRENUTKOM

Dekan iz Canterburyja v Angliji Hewlett Johnson je velik prijatelj Sovjetske zveze, kjer je živel delj časa in o tem izdal knjigo. Ko je nedavno gostoval v Angliji ruski balet, je dekan priredil članom baleta prijateljski večer v katedrali. Balet je štel 90 članov.

»Veš, če ne bi zaplenili municije in bomb, ne bi dolgo vdrali!« Pripravoval mi je še o srditi borbi, ki se je v glavnem bila zavoljo zgubljenih belogardističnih minometov. Nato sva sedla na star hlad ter se pogovarjala o preživelom spopadu.

»V tako kritični in zagonetni situaciji je svoj živ dan nisem bil,« mi je razlagal Edvard. »Danes jih je bilo res ko lista in trave. Požrli bi nas lahko. Kje se se le vraga vzeli, oštrja! Pa kako so bili pijani in besni. Danes je jurilah na nas alkohol, saj so bili vsi go vrsti pijani. Da smo bili izdana tega niti najmanj ne dvomim. Le kdo je tisti zadržalec!«

Potem sem še jaz na kratko povedal svojo zgodbo in zaključil: »Vidil, kaj to tovariš komandant. Včasih človek pobegne, četudi ta že »Matic« drži za vrat. Nikdar ne smeš ubupati. Kaj več, naključje je čudna stvar!«

FOX daje čevljem bleisk in jih konzervira

KUD »Slеме« se ne ozira na blebatače

Lani februarja je bilo pri Sv. Gregorju ustanovljeno KUD »Slеме«, ki šteje okoli 100 članov. Mladno in agilno društvo je začelo s pomočjo KZ in prebivalcev avgusta obnavljati v zadnji vojni porušeno dvorano. Dela so lepo napredovala in za novo leto so dvorano odprli. To pa nekaterim reakcionarnim-klerikalnim ljudem ni po volji. Začeli so govoriti, češ kaj je

potrebna tako lepa dvorana v tako hribovskem kraju in še mnogo drugih stvari so našli, da bi preprečili daljnje delo. Posrebno pa jim ni bila po volji zabavna komedija, ki so jo člani društva našudirali in se z njo predstavili občinstvu: »Razder med zakonci«. Vsem takim, ki mislijo uveljavljati svoj vpliv, pa so člani društva pokazali, da so za kulturni napredek svojega kraja. Nova ljubo opremljena dvorana pa bo služila stremenskim prebivalcem za igre in ostale prireditve ter za množično sestajanje. Šolska mladina in ostali jo bodo v zimskih mesecih lahko uporabljali za fizikulture prireditve.

OBVESTILO
Svoje rojstvo v inozemstvu in druge obveščamo, da lahko dobe izseljenjski koledar za leto 1956 tudi v uredništvu Dolnjskega lista.

V KREMPLJIH GRABEŽIŠČE ŽIVE SMRTI

(Odlomek iz knjige Jožeta Štoka-Korotana JEKLENA FEST)

Odlčili smo se za drugo - za preboj!
Za trenutek nas je prikoval sovražni udar v zaklone. Prepričan sem bil, da ni bilo v sovražnem taboru vojaka, ki ne bi streljal, s čimerkoli je pač razpolagal. Pokopališče je bilo podobno raztrganemu rešetju, ozračje nad nami je bilo polno jekla in svinca. To je trajalo približno eno minuto, nato pa je, kot bi odrezal vse utihnilo. Iz sovražnih grl so zadoneli strašni klici: »Hura, v napad!« - »Sturm, vorwärts!« - »Hura, na bando!« - »Koč puške, hvataj žive!« - »Kolji rdeče komuniste!«
Pognali so se proti cerkvi. Kar pet obrocev jih je bilo. Razen orožja so nesli nekateri a seboj lestve. Prilomili so jih na zidovje in plezali na pokopališče. Po stopnicah se je prevrivala pravcata bela procesija. Bilo je nekaj strašnega. Zdalj je prihla vrsta na nas! Z mitraljezom, ki je onemo-

gel in ozeben vlekaj za sabo prazno strojnico, in telefoništom, ki je prav tako tiščal v roki prazno brzostreko padlega tovariša, smo se pognali proti Lazini, kjer sovražnik še ni plezal na zidovje.

Ranjenemu mitraljezcu je - še zdaj ne vem kako - uspelo izmotali se iz gneče in prebiti se proti Smuki. Toda tam daleč ga je ujela sovražna krogla in mu prebila srce! Telefonista je Nemec zagrabil za rokav, belogardist pa za telefon, ki mu je visel čez ramo; fant se jima je lupilil iz rok, skočil čez zid in se tako rešil krepeljev krvave bratovščine. V sovražniških rokah sta ostala le telefon in pol rokava.

Meni na prvi mah ni uspelo, da bi se prebil iz obroča. Padel sem v zanko - skupina belogardistov je planila name izpod zvonika in me surovo odtrgala na tle. Ze me je zgrabilo vrage vedli koliko rok. Malo je manjkalo, da me čisto raztr-

gall. Toda sunkovito sem skočil pokonci, čeprav so me še vedno držale sovražne roke, in se trdno postavil na noge. In tedaj me je izdala na rokavu prišita živorceča položajna značka.

»Živijo! Komandanta smo ujeli! Huraaa! ...« so vpili belogardisti kakor podivjane zverine.
Skoraj so ponoreli od veselja. Vse živo jih je bilo okrog mene. Objemali so se, metali kape v zrak, vzklikali, rjovelili...
»To bo pojcdinal« je nekdo vzkliknil z zoprnim glasom.
»Oženil ga bomo!« je dodal drugi. Nihče pa se ni domislil, da bi me razorožili. Pozabili so! Vsa moja sreča!

Obla me je vročica, ko da mi je zavrela dotlej tako hladna kri. Pa že me je spreletela mrzlica, ko da sem med skalami ledu zamrznjen. Takl in podobni občutki so se menjavali z bliskovito naglico, tako hitro, da človek ni ti misliti ne more.

»Razorožite ga! Tepci neumni!« Zdajci so tudi sovražni krepelji popustili, okrog deset »stepcev« pa je hotelo zgrabiti za moje orožje. Toda zaman! Takrat sem dokaj preprosto in spretno v globlino dvignil pesti in sprožil oba petelinčka hkrati. Z desnočo sem proti nadebudnemu oficirju poslal poslednja zrna iz parabele, z levice pa iz raketine pištole spustil tromblon, ki se je razre-

šil v gruči belčkov, povohal njihovo kri in raznesel po zraku nekaj cunj in mesa.
»Ta-ta-ta« in »stresk« - to je bilo vse in hkrati dovolj.
Nastala je zmeda. Mnogi belogardisti si trenutno niso mogli razjasniti, od kod ta pošastna eksplozija. Nekateri iz strahu, drugi pa iz navade so tebeblni na tla. In tedaj se mi je nasmehnila priložnost za pobjeg pred smrtno.

Izkoristil sem trenutno zmedo in se pognal do obzidja, pa s skokom čezenj poštono tebebljaj v kotanjo na trda kraška tla. Zavoledno strašnega ognja sovražnih mitraljezov, brzostrelk in pušk se seveda nisem otipaval. V hipu sem bil na nogah. Ko jelen sem se pognal proti Svinjskemu vrhu. Drvel sem po brezdatem terenu, se spotikal in padal na glavo po spet na zadnje plat, se zakolektal na desno pa spet zarinil na levo, dokler nisem dosegel najbližjega gozda. Šele tedaj sem se ogledal. Uh, kolikokrat sem imel prelučnjano obleko, medtem ko mi svčančene kože le niso našle. In tam pri gozdu, med svinjskim vrhom in Dečjo goro, ko sem se že počutil varnega, so mi odpovedale roke in noze. Zrutil sem se na tla. Pšrli! sta se mi izmuznili iz prijema ozebljenih prstov. Hotel sem ju po-